

CONTRACT

ΑΓΡΙΝΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2000

Τ.Θ. 93 30100 ΑΓΡΙΝΙΟ

I

Οι δρόμοι της Πράγας

Η πόλη θηλιά

....Νορκατικά

Ένα λήπτη που έχει κουράσει

Διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί και παγκοσμιοποίηση

Για την έκδοση αυτού του τεύχους...

Συνειδητοποιήσαμε ότι πλέον μπορούμε να το κάνουμε.

- Να επαναποδετήσουμε τους ευατούς μας απέναντι στον σκοπό.
- Να επαναποδετήσουμε το σκοπό απέναντι στην επιθυμία.
- Να καταστήσουμε τον έλεγχο μέσα απ' τον κόσμο της πληροφορίας άκυρο.
- Να προλάβουμε να μη θαφτούμε στα παλιοσίδερα του απερχόμενου κόσμου. Να προλάβουμε να μη πεθάνουμε μ' αυτό ακριβώς το άγχος...
- Να σαμποτάρουμε τις δομές που καλύπτουν τα «κενά» για να βρεί η δράση μας, καινούργια πεδία.
- Να κλείσουμε το παράθυρο γιατί έχει μια γύχτρα... και να συνεχίσουμε τη σερίλοποίηση....

Περιοδική έκδοση των
αναρχικών Αχρνίου
Τεύχος 1
Δεκέμβριος 2000

Υπεύθυνος
(γι' αυτό το τεύχος):
Θανάσης Ξηροτσόππου
Βιλαχοπούλου 16, Αχρνίο

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση - Μοντάζ:
Graphic & Type Center
Βόσση 11 Αχρνίο, τηλ. 0641 - 46357
Εκτύπωση: **Graphic & Type Center**
Παχρή 17 Αχρνίο, τηλ. 0641 - 57013

Περιεχόμενα...

- Οι δρόμοι της Πράγας (σελ. 4)
- Στιχμές εξέγερσης στο Βελιγράδι (σελ. 7)
- Η διακήρυξή μας είναι αρνητική, η κατάφαση θα προκύψει απ' την ιστορία (σελ. 8)
- Η πόλη - θυλιά (σελ. 12)
- Ένα σχόλιο για την Τσιόπας (σελ. 15)
- Διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί και παγκοσμιοποίηση (σελ. 17)
- Κομικά - Θεοί (σελ. 21 - 22)
- Το ερώτημα του τέλους της τέχνης και η ποιητικότητα του κόσμου - Κ. Αξέλος. (σελ. 23)
- Ναρκωτικά (σελ. 32)
- Καταγραφή εμπειριών χρήστη Giancarlo Arnao (σελ. 36)
- Δεν μπορούμε πλέον να κυκλοφορήσουμε στους δρόμους μιας πόλης (σελ. 38)
- Παρουσίαση:
 - Το μήνυμα του Τιτανικού - Παντάουερ
 - «Παροξισμός» έντυπο μελών στεκίου (σελ. 38)

ΔΡΟΜΟΙ της ΠΡΑΓΑΣ

Ασχημο παιχνίδι μας έπαιξαν τα χρώματα στη Πράγα. Όταν φτάσαμε στο ερχοστάσιο της σοσιαλιστικής εκκατάλειψης που είχε παραχωρηθεί για τις ανάγκες των ευρωπαϊκών ομάδων δράσης, η INPEG μας ανακοίνωσε ότι οι αναρχικοί συσπειρώνονται στο ΜΠΠΕ μπλοκ της αυριανής πορείας. Ούτε στο κόκκινο, ούτε στο κίτρινο, ούτε καν στο ροζ.

Έκπληκτοι σκεφτήκαμε μήπως μπορεί η σημαία του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας να είναι μαυροκόκινη σαν αυτή που ο Γιώργος είχε περάσει με ιδρώτα από τα σύνορα. Τόσο πολύ είχε προχωρήσει η χαμηλή παγκοσμιοποίηση και δεν το πήραμε χαμπάρι; Τι διάολο γίνεται;

Τελικώς δεν ήταν έτσι τα πράγματα. Το μπλε, το κίτρινο, το κόκκινο και το ροζ δεν ήταν τίποτα άλλο παρά αυτό το πολύμορφο αντιεξουσιαστικό κίνημα που βλέπαμε μπροστά μας.

Μόλις βεβαία αντικρίσαμε αυτό το πολύμορφο πλήθος που είχε έρθει από τις μητροπόλεις του καπιταλισμού, φευγαλέα σκέψη μας ήταν ότι μπορεί οι μισοί από αυτούς στις επόμενες συνεδριάσεις του ΔΝΤ ή της Παγκόσμιας Τράπεζας, να παρευρεθούν ως σύνεδροι γιατί η "πολυχρωμία" περιέχει κι αυτές τις εκδοχές.

Όμως και πάλι δεν ήταν έτσι τα πράγματα: Η απόσταση που είχαμε διανύσει για να φτάσουμε στην Πράγα ήταν τεράστια. Ακόμη πιο τεράστια ήταν η απόσταση που μας χώριζε από την Ευρώπη, όταν στο ραντεβού που κλείσαμε στη χέφουρα του Καρόλου, συνειδητοποιήσαμε με τους αιώνες μεσαιωνικής υποταγής των Τσέχων σε μια κατ'εξοχή "μεταρρυθμιστική"

Η μπλέ μπλόκ στην κορυφή της πορείας των αναρχικών στην Πράγα.

χώρα. Χωρίς χέφουρες, χωρίς μεσαιώνα, χωρίς μεταρρύθμιση και χωρίς κοινωνικές επαναστάσεις αισθάνεσαι μακριά, πολύ μακριά.

Το 1821 δεν είναι αρκετό, ούτε βέβαια η φουστανέλλα, ούτε το "κρυφό σχολιό", ούτε το ΕΑΜ, ούτε βεβαίως το πολυτεχνείο.

Αυτό λοιπόν που βλέπαμε ήταν ένα καινούργιο κίνημα υπό ανάδυση. Ούτε μια ιδεολογική σταχόνα δηλητήριο δεν έσταζε, ούτε μια οραματιστική παπάρα δεν εξεστόμιζε.

Έξω από τις διαστάσεις ρεφορμιστικού - επαναστατικού, μερικού - ολιστικού και άλλης βλακείας μαοϊκής προέλευσης, πιστοποιούσε σαν κίνημα ότι δεν είναι από "επαρχία"

Ήταν αυτό που ήταν. Τέτοια ήταν η ριζοσπαστική αλήθεια με χαλεμώδεις σαφηνιές του.

Αν είναι εν δυνάμει κάποιος κοντά σε αυτό το κίνημα, είναι οι αναρχικοί, αντιεξουσιαστές και κανένας άλλος. Πράγματα και κανένας άλλος από τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις του "τόπου μας".

Αλήθεια και αυτή η διαπίστωση θέλει αρκετές διευκρινήσεις.

Υπήρχε αρκετή πάντως κινδυνολογία χύρω από το μπλε μπλοκ, ότι οδηγείται σε αδιέξοδο, ότι είναι αυτοκτονικό κ.λ.π. Εκεί όμως αποφασίσαμε να πάμε γιατί εκεί θα πήγαιναν όλοι οι καλοί φίλοι που βρεθήκαμε και καταλάβαμε ότι είχαν πάρει σωστές αποφάσεις.

Οι Τσέχοι αναρχοσυνδικαλιστές η CNT και οι Πορτογάλοι

αναρχικοί είχαν προετοιμαστεί για την μετωπική σύγκρουση.

Το άγιοχο δίκτυο επικοινωνίας που η INPEG είχε οργανώσει πολύ πριν έδειχνε να έχει πετύχει. Ο καθένας έβρισκε αυτούς που ήθελε να βρει.

Την αλήτη μέρα το πρωί είχαν μαζευτεί όλοι στην πλατεία Μίρου. Τα μπλοκ χωρίζονται και το ΜΠΠΕ ξεχύνεται στον κεντρικό δρόμο κάνοντας όλους να σκέφτονται ότι ένα νέο αναρχικό κίνημα αναδύεται και η σχέση του με το παλιό ήταν οι κιχιάδες μαυροκόκκινες σημαίες και το σύνθημα **VIVA LA REVOLUTION που συνόδευε το ΜΠΠΟΚ.** Για μας τους παλαιότερους θα μπορούσε να είχε σταματήσει εκεί η καύλα. Αλλά όχι. Μόλις έφτασε μπροστά στις αύρες και τα ΜΑΤ εκεί κερδίζει. Αφήνει ανάπηρη τη μισή δύναμη των ΜΑΤ και μετατρέπει την φαινομενική στιγμιαία σύγκρουση σε διαρκείας.

Μετά από πολλή ώρα και ενώ είχαν αρκετοί δρόμοι είχαν χεμίσει οδοφράγματα, κατορθώνουν πολλοί ΜΠΠΕ να μπουν στο άβατο του συνεδριακού κέντρου, ενώ μέχρι αρχά την νύχτα οι σύνεδροι φυγαδεύονταν από το αποκλεισμένο για το κοινό μετρό.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά αρχά το βράδυ αρκετοί πήραν το "καπάκι" σπαζόντας τα MC DONALDS στην περιοχή του μουσείου.

Δεν είναι και πολλή τα εξαχόμενα συμπεράσματα στα οποία μπορεί να διαφωνήσει κάποιος
Για παράδειγμα:

1. Οι Τσέχοι αναρχικοί (INPEG, S26*) είχαν την ευθύνη της οργάνωσης μιας τέτοιας συγκέντρωσης, τα κατάφεραν από την αρχή ως το τέλος. Η μικρή σχετικά δύναμη που έχουν δεν τους εμπόδισε να στήσουν ένα τέτοιο δίκτυο επικοινωνίας και ένα πλέγμα δραστηριοτήτων που κάλυπτε όλες τις λειτουργικές ανάγκες. Από την οργάνωση των πολυήμερων εκδηλώσεων μέχρι την άμεση ιατρική βοήθεια που παρέχονταν κατά την διάρκεια των συγκρούσεων.

2. Η εμφάνιση του αντιεξουσιαστικού - αναρχικού κινήματος στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες. Αυτό σαν άμεση επίδραση της ανάδυσης της αναρχίας στην Ευρώπη. Η πλήρης αφομοίωση του οικολογικού κινήματος και κάθε τι εναλλακτικού (κυβερνητικές οργανώσεις) ώθησε ένα μεγάλο τμήμα της ριζο-

σπαστικοποιημένους νεοφίλους στις αντιεξουσιαστικές - αναρχικές ιδέες. Αυτό το αντιεξουσιαστικό κίνημα όπου έχει και άλλες εκδοχές με την πολυμορφία που το διακρίνει βρίσκεται σε μια νέα διαδικασία συγκρότησης του λόγου του. **Ακόμη και οι θεσμιζόμενες αναρχικές παραδοσιακές οργανώσεις έχουν αλλιάξει, αφού αντικαθιστούν την ιδεολογία με την ομεσότητα.** Το μέλλον ανήκει σε αυτή τη μεριά πλέον και πάλι το μέλλον είναι αυτό που θα δείξει αν αυτό το αντιεξουσιαστικό - αναρχικό κίνημα μετατραπεί σε επαναστατική δυναμική.

3. Η μετωπική σύγκρουση. Αυτό είναι ένα φρούτο άγνωστο στην Ελλάδα. Ο τυχοδιωκτισμός των αναρχικών, το αυτοπροβοκάρισμα των διαδηλώσεων τους από την δεκαετία του 80' έως σήμερα αηλιά και ο πλήρης συντηρητισμός της άκρας αριστεράς, οδηγούσε στην διάλυση των διαδηλώσεων πριν καν εμφανιστούν τα ΜΑΤ. Εξακολουθεί να βρίσκεται πολύ μακριά αυτή η διαδικασία της μετωπικής σύγκρουσης για εδώ, προς το παρόν, αηλιά και προς το μέλλον γιατί η διάταξη των δυνάμεων αηλιάζει με χορμούς ρυθμούς, και οι όποιες αποφάσεις θα εξαρτηθούν από την νέα κατάσταση.

4. Η ελληνική άκρα αριστερά δεν έχει κανένα λόγο ύπαρξης. Αυτή η διαπίστωση δεν αφορά ορισμένες εκδοχές της που ισορροπούν με το περιβάλλον, αηλιά συνολικά αυτό που την χαρακτηρίζει. Δηλαδή καμία συμμετοχή στην παραγωγή νέων ιδεών, αξιών, ομάδων που να συμμετέχουν σε ένα σύγχρονο κίνημα. Ποτέ από την εμφάνισή της μέχρι σήμερα δεν ήρθε ουσιαστικά σε επαφή με την αστυνομία στους δρόμους. Ο συντηρητισμός της και οι πολλές φορές πρακτορολογία απέναντι στους αναρχικούς, τους

μετέτρεπαν σε ακόμη πιο σταλινοποιημένους, κ.λ.π. Το άηλοθι της "επανάστασης" δεν είναι δυνατό να κρύψει την χρόνια πολιτική δειλία που τη διακρίνει. Η επίσκεψη Κρίντον υπήρξε χι' αυτήν μια ευκαιρία να αποδείξει απλώς την ποσότητα την δειλίας και την ανεπάρκεια στις επιλογές της. Ένα κομμάτι της που μπορεί, δεν φαίνεται να ξεπερνά τις ανασφάλειες που βρίσκονται στο "μεγάλο ποτάμι της αριστεράς". Κι όμως αυτό είναι ένα συμπέρασμα της Πράχας. Το πολύμορφο αυτό κίνημα που συναντήθηκε εκεί είχε παραχθεί και από αριστερές εκδοχές που μπορούν να εναρμονίζονται συνδέτοντας ένα σύγχρονο αντικαπιταλιστικό μπλόκ. Βεβαίως και δεν υπάρχει μέτρο σύγκρισης της ευρωπαϊκής άκρας αριστεράς με την ελληνικότητα και εν πολλοίς λαικοδημοκρατική δική μας "άκρα αριστερά".

5. Όπως και να έχουν τα πράγματα το ταξικό συμπέρασμα της Πράχας είναι ότι σε Ευρωπαϊκό επίπεδο αυτό το νέο κίνημα που εμφανίζεται ούτε μπορεί να υπάρξει, ούτε μπορεί να αναπνεύσει χωρίς τους αναρχικούς -

αντιεξουσιαστές, οι οποίοι εμφανίστηκαν τόσο κατὰ "διαβασμένοι" όσο ποτέ στο πρόσφατο παρελθόν. Έτσι συμβαίνει συνήθως όταν το άγχος της ύπαρξης, οι πόθοι της αγωνιστικής πανούκλας, ο "επαναστατικός" παραχοντισμός και αηλιά συνακόλουθα της ιδεολογικής καθολερικής, απουσιάζουν.

Η χαρά της ελευθεριακής κουλτούρας και πράξης πήρε τη θέση της αγωνιστικής κατάθλιψης.

Αυτά είδαμε στην Πράχα.

Επομεινώνδας Σκυτούλης

Σημειώσεις

INPEG : Η οργανωτική επιτροπή. Οργανωτική δουλειά, κατόρθωσε να πραγματοποιήσει ένα συνολικό και πολυπλοκό σχεδιασμό που έχει να κάνει με τις πολυήμερες εκδηλώσεις ως την μεγάλη συγκεντρωση και πορεία υπερβολική αίσθηση νομιμότητας ίσως λόγω συνθηκών αηλιά ειληκρινείας ότι σαν κάτι δικούς μας που δεν έχουν κάνει παράβαση στη ζωή τους και έχουν το θράσος να την πέφτουν και από αριστερά οι ημετέδες. Οι ευρωπαίοι γενικώς δεν κοροϊδεύουν τον εαυτό τους, και εκεί εντάσσεται η INPEG.

ΜΠΠΕ: Το ομοίομορφο και ομοιογενές μπλόκ των αναρχικών.

ΚΙΤΡΙΝΟΙ: Εναλλακτικοί, αντιεξουσιαστές, αριστεροί, αναρχοσυνδικαλιστές, *Ya Basta* (Ιταλοί).

ΚΟΚΚΙΝΟ: Κυρίως αριστεροί.

ΡΟΖ: Άρχηλοι του χλωστού κινήματος επανακατάληψης των δρόμων.

Υ.Γ. (για Αχρίνιο)

1) Αρχά καταλάβετε ότι μπορούσαμε να ταξιδεύουμε με ένα τουλάχιστον πούλημαν από Αχρίνιο. Και τότε κανέναν δεν θα ρωτάχαμε τι σημαία θα είχαμε. Ας μην επαναληφθεί να εγκαταλείψουμε στην αφάνεια το κυανόκιτρινο τρελό χρώμα.

2) Με συντροφικούς χαιρετισμούς στους: Αλέκο!!!, ΘΟΥ (καλή πετριά), και στο φάντασμα των οδοφραγμάτων Νίκο.

Οι Η.Π.Α. ετοιμάζονται να εκκαθιδρύσουν ένα καθεστώς ολοκληρωτικό. Εγώ δεν θα πρέπει να υποστηρίξω ότι οι προπαχονδιστές του Milosevic μου το είπαν.

Μα σήμερα συνέβηκε η πιο φανταστική επανάσταση στη σύγχρονη ιστορία του Βελιχράδιου. Αηλιά στην πράξη ένα καθεστώς δικτατορικό ανατράπηκε.

Δεν υπάρχει καμία κυβέρνηση που εξοπατά στο κέντρο του Βελιχράδιου. Οι δρόμοι είναι ελεύθεροι, οι αστυνομικοί έχουν συλητφθεί ή έχουν αφοπλιστεί. Πολλά πράγματα είναι αυτοκυβερνώμενα.

Τα πιο ακριβά αυτοκίνητα χρησιμοποιήθηκαν για να φταχτούν οδοφράγματα σε ολόκληρη την πόλη, η οικονομική δραστηριότητα είναι ανύπαρκτη, οι αστυνομικοί έχουν υπο-

Στιχμές

στεί και πιο φοβερές απώλειες, τα γραφεία και τα μαγαζιά των πλούσιων έχουν κλεισθεί και η κτήπικη τηλέοραση, το οχυρό του κράτους έχει κατασπαράξει και καεί.

Η ίδια κτήπικη τηλέοραση που μου έδινε στα νεύρα από την αρχή της δημιουργίας της, δεν μπορεί πια να κάνει τίποτα (εκτός από το να εκσφενδονίζει εκείνες της

Εξέχερσης

"κακές πράξεις" κάθε φορά που έχει την ευκαιρία). Τώρα επιτέλους, δεν υπάρχει πια καμία γεύτικη τηλέοραση του κράτους.

Αν αυτοί δεν είναι οι λόγοι για να είναι ευτυχισμένοι, εγώ δεν ξέρω ποιοι αηλίοι μπορεί να είναι! Εγώ ξέρω ότι αυτή η κατάσταση δεν θα μπορέσει να διαρκέσει για πολύ, αηλιά είμαι ολοκληρωτικά ευτυχισμένη μέχρι ώπου θα είναι έτσι. Και ελπίζω ότι θα μπορέσουμε να διώξουμε το επόμενο "δημοκρατικό" καθεστώς με τον ίδιο τρόπο, αηλιά σε λιγότερο χρόνο!

Αυτά τα λόγια, χωρίς φιλοδοξική επεξεργασία γραμμένα στη λίστα αίνος από τη Mihaela, μια νεαρή Σέρβα αναρχική συνοψίζουν σε ένα εκτυφλητικό χρίχορο φηλας το πνεύμα της επανάστασης που στο Βελιχράδι αποτελείωσε το καθεστώς του Μιλόσεβιτς.

Σε αυτά διαφαίνεται η καθαρή συνείδηση της ρευστότητας της στιγμής που περιγράφουμε όμως και τη χαρά στην επιβεβαίωση ότι οι λαϊκές επαναστάσεις μπορούν να κερ-

δίζουνε δεν είναι μόνο μυθικές παρελθοντικές στιγμές που στο παρόν είναι ανέχσιμες.

Φυσικά ξέρουμε ότι η έληψη της υπέρβασης του στρατού, της βαριάς διεθνής πίεσης, είχε την ίδια σημασία όσο την αγωνία ενός λαού εξοντωμένου από τον πόλεμο, από τους "ανθρώπινους" βομβαρδισμούς του ΝΑΤΟ και από το εμπόργχο.

Αηλιά εκείνο που με ενδιαφέρει να τονίζω είναι η ξαναεμφάνιση ενός πρωταγωνιστικού ρόλου της πηλότητας στην Ευρώπη. Είναι η πηλότητα η φυσική στην οποία εκφράζεται η επανάσταση και η σύγκρουση ενάντια στις δυνάμεις και είναι η πηλότητα virtuale στην οποία συνομιλεί κανείς με ολόκληρο το κόσμο, ο Ρατα, ένας νέος Σέρβος αναρχοσυνδικαλιστής, φοιτητής Πανεπιστημίου συμμετέχει στην κινητοποίηση, οργανώνει την κατάληψη του Πανεπιστημίου, περνάει ολόκληρες μέρες χωρίς να κοιμηθεί αηλιά κάθε φορά, ακριβώς, περνάει από το σπίτι για να στείλει στο δίκτυο τα χρονικά των χρήσεων χειροτόνων.

Ξέρει ότι ζει μια από τις απάνες στιγμές στις οποίες η ιστορία επιταχύνει, αηλιά η συναισθηματική φόρτιση δεν τον εμποδίζει να ανοίξει το παράθυρό του στον κόσμο, να μετατρέψει την ιστορία σε χρονικά, τη ζωή σε διήγημα.

Αηλιά πόσο μου στοιχίζει!

Κάνουμε ένα βήμα πίσω και αηλίου. Περνώμε από το Βελιχράδι στην Πράχα. Δύο πρωτεύουσες που προσπαθάνουν σήμερα μια εμβληματική αξία γιατί και οι δύο στην παραβολή του κρατικού μετακομμουνισμού και οι δύο παλαιομάχοι από την διάλυση μιας πολυτεχνικής κρατικής ταυτότητας, και οι δύο στο κέντρο της προσοχής αυτή την ώρα. Βέβαια στη Πράχα το τέλος του καθεστώτος και η διάλυση της Τσεχοσλοβακίας δεν συνοδεύονταν από άχριες μάχες, από εθνικές εκκαθαρίσεις που στιγμάτισαν την Βαλκανική περιοχή αηλιά τα χρονικά των τελευταίων εβδομάδων μας προσφέρουν πάνω από ένα ερέθισμα συρλοχισμού. Ένα συρλοχισμό στην επίμονη εμφάνιση διεθνούς δημόσιας γνώμης και στην οργάνωση ενός

στο Βελιχράδι

κατασταλτικού καθεστώτος ανάμεσα στα κράτη πολύ αποτελεσματικό. Αηλιά και ένα συρλοχισμό στο πάντοτε μεγαλύτερο ρόλο της πληροφωρίας, είτε εκείνη του ιδιωτικού τομέα είτε την κρατική και των συστημάτων των κυρίαρχων δυνάμεων, στην κατασκευή ενός χειροτόνος και στην συμβολική «κατανάλωση».

Μετάφραση από το κείμενο του Maria Matteo
στο rivista Anarchica

Η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΜΑΣ

ΕΙΝΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΗ

Η ΚΑΤΑΦΑΣΗ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ*

* Έντγκαρ Μπάουερ

Οι "ακριβές" αδήθεις

οι ροναδικές

είναι όπως ο χρεός.

αυτό το θάδιβερό βέταδρό που

δάρπει, "καρβύνεται"

κι ύστερα επέρχεται η εξόρση,

η άνοδος

και η πτώση.

Τώρα δαιμόν

διανύουν την περίοδο της πτώσης.

Η συνάντηση της Πράγας ανέδειξε από τη μια πρόχματι την δυνατότητα της δικτύωσης ενός κινήματος διεθνούς αντίστασης που μπορεί να μην έχει διαμορφώσει ακόμη έναν σαφή λόγο, έχει όμως σαφώς αποσοφνησμένη κατεύθυνση: Να υπάρξει!

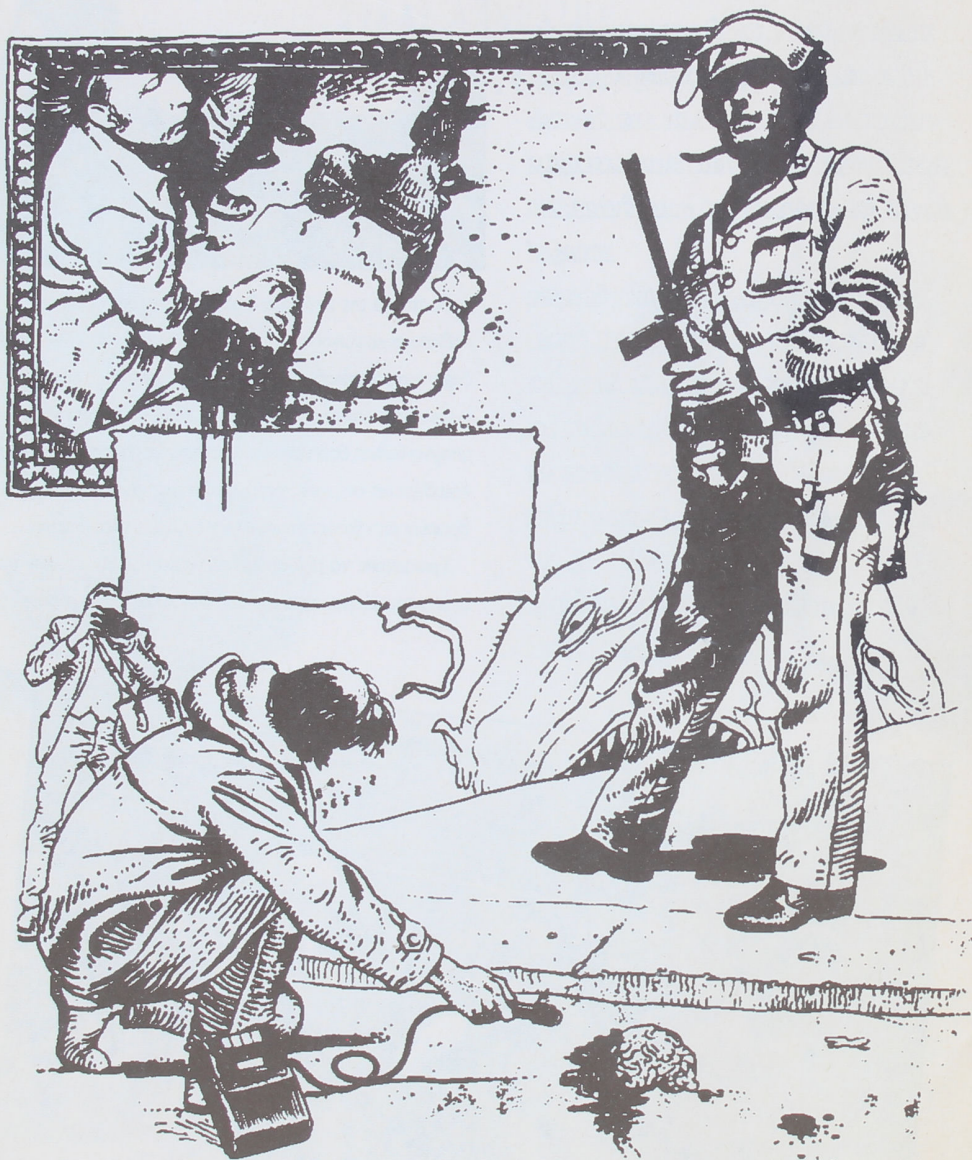
Από την άλλη ανέδειξε την αδυναμία αρκετών να κατανοήσουν πως η σημασία μιας τέτοιας διεθνήλωσης βρίσκεται στη συμμετοχή. Όχι ως προς την παρήρηση αλλά ως προς την αίσθηση ότι μπορείς να δημιουργήσεις ώρα αταξίας όταν συνεδριάζουν οι σχεδιαστές της παγκόσμιας οικονομικής τάξης.

Οι στιχμές της νίκης των διαδηλωτών στους δρόμους τους καθιστούν κοινωνούς της ελευθερίας γιατί αυτές είναι μοναδικές στιχμές ελευθερίας. Είναι οι στιχμές όπου καθαριέται η εξουσία κι επικρατεί η κοινωνική αναταραχή. Από αυτή την άποψη οι διεθνείς διεθνήλωσης είναι καταστάσεις που απελευθερώνουν ελευθεριακή ενέργεια ακριβώς μέσα στη συνεύρεση των ανθρώπων από διαφορετικούς τόπους αλλά με τόσα κοινά...

Χρειάστηκε να μυρίσουμε τα χνύτα των συντρόφων του υπόλοιπου κόσμου κατά την ώρα μιας τυπικής σύγκρουσης ευ-

MILO MANARA

ρωπαϊκού δρόμου για να το κατανοήσουμε πλήρως. Χρειάστηκε κι αυτή η εμπειρία για να δούμε αλήτη μια φορά τις καταστάσεις, χώρια αυτά τα ιδεολογικά ερχαλεία ανάρτησης και καταγραφής που δημοσιογράφοι (λογικοί!) αλήτα και αναρχικοί έδειξαν ότι ακόμα χρησιμοποιούν.

Όσοι συμμετείχαν τις τελευταίες ώρες στις συναντήσεις της Πράχας γνωρίζουν ότι οι διοργανωτές ήταν μια πολύ μικρή ομάδα που έδρασε μέσα σε ένα κλίμα καθαρά εχθρικό: το γεγονός της συντηρητικής ανάκρουσής της τσέικικης κοινωνίας". Ίσως θα έπρεπε να μιλάμε για άδηλο των Τσέχων διοργανωτών κι όχι για αποτυχημένη διαδήλωση που τελικός με βάση τον πίνακα αξιολόγησης βαθμοποιείται;

Ας αφήσουμε την κριτική της επαναστατικής συμπεριφοράς που σε "τόνο προεπαναστατικής περιόδου" χεμίζει με κίτς την ανυπαρξία μας.

Την ευθύνη για ότι συνέβη στην Πράχα την έχουν όσοι το προκάλεσαν.

Ας πάγει να μας κυνηγάει η μανία να προσδίδου-

με όνομα σε ότι συμβαίνει και να το βάζουμε στο μπαούλο της αυτοιστορικοποίησης.

Κανένα INPEG σε καμία χώρα δεν θα αναλάμβανε την ευθύνη επίσημα για ζημιές σε μια πόλη. Πόσο μάλλον στην Πράχα, που η υπόκρουση των συναντήσεων της παραμονής της διαδήλωσης, ήταν ένας συνεχής κίνδυνος να την πέσουν οι φασίστες στα γραφεία του INPEG, κάτι που απ' ότι φάνηκε συχνά το έκαναν τόσο εύκολα ... αλήτατε ούτε να καρλφθεί, ούτε να εκπροσωπηθεί μπορεί ένα τόσο πορτύμορφο πλήθος.

Το INTERNET με την αναδασμένη εντύπωση που πορτλές φορές δίνει για τα πράγματα δημιούργησε μια πλήρη. Ότι μια παχόσμια διαδήλωση θα χινόταν ανάσα μέσα στην αποπνικτική αδυ-

ναμία παρέμβασης στις τοπικές κοινωνίες. Δεν έγινε φυσικά έτσι. Ίσως η αξία τέτοιων συναντήσεων βρίσκεται αλήτα.

Πορτλοί από εμάς οδηγήθηκαν στην Πράχα όχι από τις αναλύσεις και την φηλαρία χύρω από την παχκοσμιοποίηση αλήτα από την αίσθηση της συνάντησης στους δρόμους με συντρόφους από αλήτα μέρη. Το πράξαμε και οι εμπειρίες ήταν ανάρητες.

Σίγουρα δεν θα χάσουμε κανένα στοιχημα αν αύριο δεν χίνει η επανάσταση. Αλήτατε και να χινόταν ίσως να μην ξυπνάχαμε πρῶ ... Στις Πράχες όμως θα προσπαθήσουμε να είμαστε εκεί!

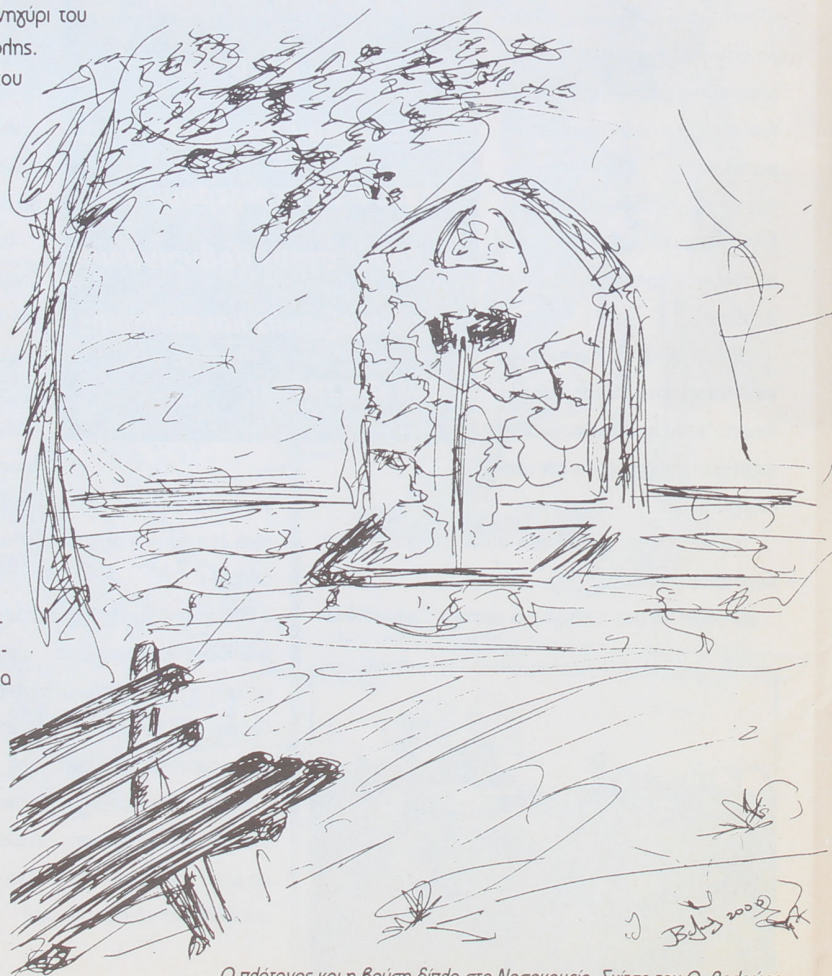
Νίκος Ιωάννου

Η ΠΟΛΗ ΘΗΝΙΑ

Ο χειμώνας βολεύει, επειδή ο πλάτανος δεν έχει φύλλα κι έτσι μπορώ να βλέπω το ηλιοβασιλέμα. Είναι ο πλάτανος στην πλατεία δίπλα στην είσοδο του νοσοκομείου. Το νερό της βρύσης που τρέχει διαρκώς συγκεντρώνει χώρω του ανθρώπου όταν δε συμμετέχουν στο πανηγύρι του παραλοχισμού της πόλης.

Η συντροφιά του νερού που κηλάρυζει αδιάκοπα είναι κρυγύνα απ' τον συμπογή και αποπνικτικό θόρυβο της πόλης. Την επανάληψη αυτής της εικόνας την έχουμε στην κεντρική πλατεία, στην πλατεία Χατζοπούλου, στο Κιούνη του Αχ. Κων/νου, στις Ερχατικές κατοικίες του Αη Γιάννη Ριζανά και στο Πάρκο.

Όσο κι αν τα σημεία αυτά δεν θεωρούνται πλέον σημαντικά θα πρέπει να προστατευτούν, καθώς και η πρασιά του νοσοκομείου, δίπλα απ' τον πλάτανο με τη βρύση που κάποιος "δρόμος" μικρών συμφορόντων τελευταίως κακοβλέπει.

Ο πλάτανος και η βρύση δίπλα στο Νοσοκομείο. Σκίτσο του Θ. Βαλαώρα

Η ΠΟΛΗ ΘΗΝΙΑ

Η πόλη του Αχρινίου χτίστηκε αιχρά - αιχρά απ' τους μεταβάστες των χώρω περιοχών, που απ' τις παρυφές του κέντρου μετατοπιζόνταν προς αυτό, ανάλοχα με την οικονομική και κοινωνική δύναμη που αποκτούσαν. Απ' τα χωμάτινα στίτια και τις καλύβες του λασπότοπου του σημερινού Αχ. Δημητρίου στις "μάντρες" χώρω απ' το κέντρο, και απ' τις γάδινες καλύβες σε ρυθμό κώνου με τρύπα στο κέντρο (κρήπαϊτικα), στα πέτρινα και χωματοθήδου στίτια. Αρβανίτες απ' τα Σουλιωτοχώρια, μεγάρλος αριθμός μεταναστών και απ' την ευρύτερη περιοχή της Πίνδου, την περιοχή της ορεινής Ναυπακτίας και του ζωοφόρου Ευήνου. Η επιθυμία και οι ζωτικές ανάγκες των απλών ανθρώπων και της φιλότιμης μαστοροάντζας δημιούργησαν τις απείριτες αυλές, τις ήλιτες κατοικίες, με την απελευθερωτική σοφία της απλότητας. Η εικόνα αυτή αλληλίζει ήλιο στις αρχές του αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο και μόνο στο κέντρο της πόλης με τη μόδα των νεοκλασικών.

Αρκετά μετά τον πόλεμο, τη σκυτάλη πήρε σοβαρά πιά η ραϊράλα της αντιπαροχής και η ερχολαδική κερδοσκοπία, για να αφανήσει κάθε ανθρώπινο στοιχείο σε μιά πόλη που μετατράπηκε βιαίως σε τέρας, μέσα σε τρεις δεκαετίες.

Κι έτσι τελικά μόνο το φθινόπωρο "βολεύει" σ' αυτή την πόλη. Ταιριάζει με τη μελαγχολία της.

Αφιερωμένο στους εμπνευστές του πάρκιν στο κέντρο του Αχρινίου, επειδή πιστεύουμε ότι είναι ένα έργο με μελλοντική ζωή 15 χρόνων αν δεχτούμε ότι ο χρόνος σταματάει στην πενταετία που διανύουμε. Εν τω μεταξύ το Αχρίνιο ήδη βουλιάζει απ' το βάρος του μπετού.

Αρχείο Θ. Βαλαώρα

Αχρίνιο 1936

Η ΠΟΛΗ ΘΗΝΙΑ

Σ' αυτές τις τρεις δεκαετίες ο πληθυσμός της πόλης, καθοδηγούμενος από ένα ιδιοτελές και μικροπρεπές σχέδιο δόμησης με πρωτόπορο το καταστροφικό σώμα των πολιτικών μηχανικών κι από την βιομηχανική αντίληψη που είχε ο άνθρωπος εκείνη την εποχή για τα πράγματα και τη ζωή, κατάφερε να φτιάξει ένα χώρο - φυλακή και για την κοινωνική ζωή και για την οικονομία της πόλης. Την αίσθηση της πόλης - θηλιάς έχουν όλοι οι κάτοικοί της. Οι ίδιοι οι κάτοικοι θέβαια προσκυνάνε καθημερινά τα μωσαϊεία της κατανάλωσης. Τα απαλακτήρια της μιζέριας και του κενού χίνονται το μέτρο

του πολιτισμού. Έτσι μοιραία η ρολοχική της οικονομικής εκμετάλλευσης των χώρων της πόλης οδήγησε στην απάνθρωπη δόμησή της.

«Το αμαξι φάντασμα» του Νταλί

Η ΠΟΛΗ - ΘΗΛΙΑ - ΣΗΜΕΡΑ

Για να διορθωθούν τα λάθη της αγνωσίας, ας πούμε, των δεκαετιών του '60 και του '70 πλακοστρώθηκαν οι δρόμοι με τη βοήθεια της διέλευσης των ανθρώπων προς την εμπορική τους εξυπηρέτηση και την εκμετάλλευση μέσω των τραπεζοκαθισμάτων. Απουσιάζει η βοήθεια της συνεύρεσης και του παιχνιδιού. Γίνονται κάποιες κατασκευές στην περιφέρεια της πόλης απλώς για να χειμίσουν το χώρο κι έτσι εκτοπισμένες που είναι απονεκρώνονται. Το κέντρο παραδίδεται στην ιδιότητα, τη μικροπρέπεια και το kits και η πόλη στη μελοχρησία της.

Αντίθετα με τον υποτιθέμενο στόχο που είναι η δημιουργία ζωτικών χώρων για τον πλήθος επιτυγχάνεται η κατασκευή εκρηκτικών χώρων για τους ανθρώπους απλά και για την αγορά με την εμπορική της έννοια αφού το μοντέλο που υποδεικνύει η δομή της πόλης σύντομα θα ξεράσει αχρηστεύοντας ουσιαστικά κάθε επένδυση δημόσια ή ιδιωτική που έγινε πάνω σ' αυτό.

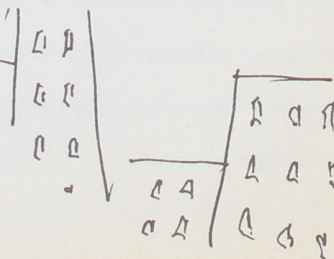
Ο ζωτικός μας χώρος δεν μπορεί να είναι παρά αυτός που ζούμε καθημερινά. Κι όταν αυτός ο χώρος δεν υπάρχει είναι σημάδι ότι είμαστε νεκροί. Σ' αυτό το αποπνικτικό κενό το κράτος και οι παρατεχόμενοι του απαντάνε με το πάρνη του ενός δισ. Εμείς ας απονήσουμε με τη χρήση των χώρων κατά τη δική μας άποψη. Βγαίνοντας απ' τα κτήρια της ιδιωτικής προσπερνάμε τα μαχαζιά του κέντρου και βρισκόμαστε στους δρόμους. Στις στριμωγμένες πλατείες ανάμεσα στα κήρυα. Στους στενούς πεζόδρομους. Όλα αυτά ανήκουν σ' αυτούς που μπορούν να δημιουργήσουν στους δρόμους. Στους νέους ας πούμε. Ομάδες μαθητών στριμώνονται σε στούντιο προσπαθώντας να εκφράσουν τη δημιουργικότητά τους ή την εφηβική ορμή τους. Οι δρόμοι τους ανήκουν.

Η πράξη στο Αχρίνιο έδειξε ότι οι αυτοοργανωμένες καταστάσεις λειτουργούν και μπορούν να γενικευθούν (π.χ. Αυτοδιαχειριζόμενο στέκι, μικρές μουσικές ομάδες).

Οι άνθρωποι της πόλης ας αντιμετωπίσουν από μόνοι τους την υπόθεση της ίδιας τους της ζωής. Αφού αυτοί στους οποίους την εμπιστεύονται λειτουργούν σ' ένα σύστημα που στρέφεται καθημερινά εναντίον τους. Ας κρεμάσουμε την πόλη - θηλιά στη θηλιά της.

**Μια πόλη - θηλιά λιγότερη...
Δεν τρέχει τίποτα!**

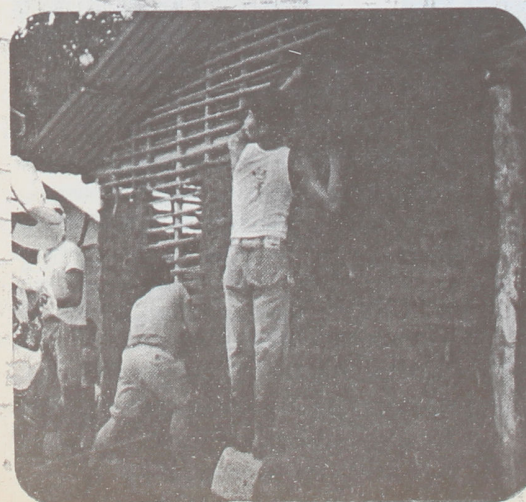
Νίκος Ιωάννου

ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΣΙΑΠΑΣ

**Οικονομική καμπάνια αλληλεγγύης
για τη δημιουργία
Κέντρου Επιμόρφωσης Δασκάλων
στις ζαπατίστικες κοινότητες**

στην καμπάνια **ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΣΙΑΠΑΣ** συμμετέχουν εκπαιδευτικοί, άνθρωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μηχανικοί, φοιτητές, άνθρωποι που έχουν ζήσει ή επισκεφτεί την Τσιάπας και προσπαθούν να ανταποκριθούν και να στηρίξουν έμπρακτα τις προσπάθειες των ζαπατίστικων ιθαγενικών κοινοτήτων να συγκεντρώσουν εκπαιδευτικά προγράμματα ανεξάρτητα από το κράτος, σύμφωνα με τις ανάγκες των κατοίκων τους, με σεβασμό προς την κουλτούρα και τις αξίες των ιθαγενών.

Σκοπός της είναι η συγκέντρωση χρημάτων για την οικοδόμηση ενός Κέντρου επιμόρφωσης Δασκάλων σε κάποια από τις κοινότητες της Τσιάπας που θα υποδειχθεί από τους ίδιους τους κατοίκους της. Απευθύνεται σε Ενώσεις και Ομοσπονδίες Εκπαιδευτικών, Μαθητών, Φοιτητών, Μηχανικών, Εργατικά Σωματεία, Ενώσεις Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δήμους και Κοινότητες και γενικότερα σε οποιονδήποτε θέλει να συμβάλει σε αυτή την προσπάθεια. Δεν δέχεται επιχορηγήσεις από κρατικούς ή υπερκεντρικούς οργανισμούς (υπουργεία, προγράμματα Ευρωπαϊκής Ένωσης) ούτε χορηγίες από ιδιωτικές επιχειρήσεις με σκοπό τη διαφήμιση. Πόροι της είναι οι συνδρομές ανθρώπων που θέλουν, μέσω της οικοδόμησης ενός εκπαιδευτικού κέντρου στις εξεχόμενες κοινότητες της Τσιάπας, να συμβάλουν υλικά και ηθικά στον αγώνα των Ζαπατίστας και των ιθαγενών κοινοτήτων ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό, για τη δημιουργία ενός κόσμου που να χωράει ποικίλους κόσμους.

Από την Πρωτοχρονιά του 1994, στη μακρινή πολιτεία Τσιάντας του νοτιοανατολικού Μεξικού διεξάγεται ένας αμείλικτος πόλεμος. Ένας πόλεμος στον οποίο από τη μια πλευρά βρίσκονται η κυβέρνηση, ο ομοσπονδιακός στρατός, πολυάριθμες παραστρατιωτικές ομάδες, οι ντόπιοι φεουδάρχες, πολυεθνικές επιχειρήσεις και -φυσικά- ο Μεγάλος Αδελφός: η κυβέρνηση των ΗΠΑ· κι από την άλλη πλευρά ο Ζαπατιστικός Στρατός Εθνικής Απελευθέρωσης (EZIN) και οι ιδιογενείς κάτοικοι της Τσιάντας. Ένας πόλεμος στον οποίον τα όπλα ποικίλουν και εξαρτώνται από το ποια πλευρά τα χρησιμοποιεί...

Από την πλευρά της κυβέρνησης στρατιωτικές επιθέσεις και αποκλεισμός των εξεχερμένων κοινοτήτων, χτυπήματα παραστρατιωτικών ομάδων (με πιο τρανταχτή περίπτωση τη σφαγή του Δεκέμβρη '97 στο Ακτεάτλ

που σκόισε τη ζωή 45 ανθρώπων και τον βίαιο εκποτισμό από τις κοινότητες τους χιλιάδων ατόμων), απειλές, βίαιη παρεμπόδιση της καθημερινής κοινωνικής ζωής των εξεχερμένων κοινοτήτων, ολοκληρωτική απουσία στοιχειωδών κοινωνικών παροχών (νερό, ιατρική περίθαλψη, εκπαίδευση), ώθηση των γυναικών στην πορνεία, «εξαφανίσεις» αχωνιστών, συλλήψεις ατόμων, προσπάθειες εξαγοράς, χρησιμοποίηση της πιο κίτρινης πλευράς των ΜΜΕ στην κατασκοπική τους ατζέντα των κοινοτήτων και στην προβολή των κυβερνητικών επιδοχών. Από την άλλη πλευρά, οι εξεχερμένες ζαπατιστικές κοινότητες που προσπαθούν

να οικοδομήσουν την καθημερινή τους ζωή σύμφωνα με τις δικές τους αξίες, σύμφωνα με τις αρχές της κοινοκτημοσύνης της γης και της κοινής κατανομής των προϊόντων της εργασίας τους, της δημοκρατίας και της ισότητας στη ρήση και την εκτέλεση των αποφάσεων.

Οι κοινότητες που παρά το υψηλότερο επίπεδο φτώχειας και έλλειψης στοιχειωδών μέσων επιβίωσης και παρά τον αποκλεισμό (στρατιωτικό και κοινωνικό) που υφίστανται προσπαθούν να οργανώσουν την καθημερινότητα τους χωρίς καμία εξάρτηση από την κεντρική εξουσία, αρνούμενοι ακόμα και να δεχθούν γιατρούς και δασκάλους από το κράτος, αφού, πολύ σωστά παρατηρούν, είναι κι αυτοί ένας από τους πολλούς τρόπους με τους οποίους το κράτος προσπαθεί να τους ελέγξει και να τους καθυποτάξει.

Οι κοινότητες, λοιπόν, οικοδομούν το δικό τους σύστημα παραγωγής, κατάρτισης και διανομής των προϊόντων τους, το δικό τους σύστημα υγείας, το δικό τους σύστημα εκπαίδευσης. Αντιστέκονται στις εισβολές του στρατού προτάσσοντας τα σώματα τους απέναντι στον βαρύ εξοπλισμό των αντιπάλων τους. Προσπαθούν να εφαρμόσουν στην καθημερινότητα τους αξίες ανταγωνιστικές στους νόμους της αγοράς και του νεοφιλελευθερισμού. Αντίσταση, αξιοπρέπεια, αυτονομία στην πράξη είναι τα όπλα τους. Κι όλα αυτά με ένα κόστος βαρύ και καθημερινό.

...Στον νέο παγκόσμιο καταμερισμό υπάρχει θέση μόνο για το χρήμα και για τους υπηρέτες του. Άνδρες, γυναίκες και μηχανές εξισώνονται στην υποταγή, γίνονται επουσιώδη αντικείμενα.

Στη θέση του ανθρώπου μας προσφέρουν δείκτες των χρηματιστηρίων,

στη θέση της ελπίδας μας προσφέρουν το κενό, στη θέση της ζωής μας προσφέρουν τη διεθνή του τρόμου.

Ενώπιον της διεθνή του τρόμου, που αντιπροσωπεύει ο νεοφιλελευθερισμός, να υμνίσουμε τη διεθνή της ελπίδας. Την ενότητα, πέρα από σύνορα, χρώσες, χρώματα, κομμάτια, φύλλα, στρατηγικές και συλλογισμούς όλων εκείνων που προτιμούν την ανθρωπότητα ζωντανή.

Bartetajou 35, 1ος όροφος Tnlr. 8227344, 3304901
FAX: 9811763 E-MAIL: escuelapara@yahoo.com
<http://www.otenet.gr/alter/escuela.htm>

ΔΙΕΘΝΕΙΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ
ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

Τα κείμενα που ακολουθούν είναι από την προσύμφωνη της Αντιεξουσιαστικής Πρωτοβουλίας Πράξη 2000 που κυκλοφόρησε λίγο πριν την συνάντηση της Πράξης τον Σεπτέμβριο.

Ανάμεσα στις διαφορετικές αντιλήψεις των οικονομολόγων υπάρχει, παρά τις μικρές ή τις μεγάλες τους διαφορές, κάτι κοινό. Είτε εκφράζεται ρητά, είτε υπονοείται ως προϋπόθεση των εξειδικευμένων τους αναλύσεων, δεν είναι τίποτε άλλο από την παραδοχή ότι η οικονομία αποτελεί φυσική τάξη. Όπως στον φυσικό κόσμο επικρατούν αυστηροί νόμοι που διέπουν όλα τα φαινόμενα, έτσι και στην ανθρώπινη οικονομική ζωή θα πρέπει, σύμφωνα με αυτήν την άποψη, να υπάρχουν αιώνιοι νόμοι που τη ρυθμίζουν. Αρκεί τότε να τους γνωρίζουμε και η ευημερία είναι εξασφαλισμένη. Αλλά ή και πολύπλοκα μαθηματικά θεωρήματα υποτίθεται ότι αποδεικνύουν με αδήρτο τρόπο την αναγκαιότητα της εκάστοτε οικονομικής πολιτικής ενώ οι οικονομικές καταστροφές αποδίδονται μόνο στην άγνοια ή την ατέλεια των μοντέλων που χρησιμοποιήθηκαν.

Στην πραγματικότητα η θεωρία που θέλει την οικονομία ως φυσική τάξη εξυπηρετεί ένα και μοναδικό σκοπό. Στόχος της είναι να αποκρύψει το γεγονός ότι πίσω από τη φαινομενική ουδετερότητα των νόμων της κρύβεται η συζήτηση πραγματικότητας της ανθρώπινης εκμετάλλευσης. Σήμερα, δεν μπορούμε βέβαια να δείχνουμε εμπιστοσύνη στις απλοϊκές αριστερές αντιλήψεις του παρελθόντος, σύμφωνα με τις οποίες οι πολιτικές σχέσεις αποτελούν απλή αντανάκλαση των οικονομικών. Εκείνο, όμως, που δεν

μπορούμε να παραβλέψουμε είναι ότι η ίδια η οικονομία είναι συνυφασμένη με την εξουσία, ότι οι νόμοι της είναι οι νόμοι της ιδεώδους καταστολής της ελευθερίας, τόσο στον άμεσο βιοτικό πυρήνα της όσο και στο ιδεολογικό επίπεδο. Η οικονομία, αν δεν καθορίζει τις σχέσεις κυριαρχίας, είναι κάτι παραπάνω από βέβαιο ότι τις συντηρεί, τις οργανώνει και τις ενισχύει.

Η πραγματικότητα αυτή, όχι μόνο δεν έχει ξεπεραστεί στις μέρες μας, αλλά γνωρίζει και νέα επιβεβαίωση και επέκταση. Ιδιαίτερα, και όχι λιγότερο, στο σημερινό διεθνοποιημένο πλαίσιο καθεστωτικής κυριαρχίας η οικονομία καθ' εαυτή γίνεται ο ισχυρότερος παράγοντας εκβιασμού στα χέρια αιματοβαμμένων κερδοσκοπών και αφεντικών σε ολόκληρο τον κόσμο. Δεν είναι γι' αυτό τυχαίο, ότι όσο περισσότερο εντείνονται αυτοί οι εκβιασμοί, τόσο πλήθαινουν και οι "επιστημονικές" φωνές που κηρύττουν με θρησκευτικό ζήλο την πίστη στους κανόνες της αγοράς. Αλλά οι σύγχρονοι αυτοί μεσσίες είναι κάπως διαφορετικοί απ' τους παλιούς. Εδραιωμένοι σε ανώτατες πανεπιστημιακές και διοικητικές θέσεις, μόνιμοι σύμβουλοι των κατά τόπους κυβερνήσεων, δεν προχωράνε με το ευαγγέλιο αλλά με το όπλο στο χέρι. Η καθολική της οικονομίας της αγοράς, η εξαθλίωση του καπιταλισμού ως το πλέον αδιαμφισβήτητο κοινωνικοοικονομικό σύστημα και η καινούρια τάξη όπως αποτυπώνεται και πολιτικοστρατιωτικά είναι οι σημερινές βεβαιότητες, οι σημερινές φυσικές αλήθειες της παγκοσμιοποιημένης κυριαρχίας.

Αυτές τις βεβαιότητες όλοι οι διεθνείς οργανισμοί (ΔΝΤ, ΠΟΕ, Παγκόσμια Τράπεζα, Ομάδα των 7 ή 8) τις έχουν εντάξει στα στρατηγικά τους σχέδια, στο βαθμό που έχουν ήδη μεταβληθεί σε δεσμοδετημένες μορφές οικονομικού

ελέγχου και αποτελούν πλέον την αιχμή του δόρατος της κυρίαρχης οικονομικής τάξης. Όπως η οικονομική θεωρία έχει σαν ιδεολογικό όπλο την αντικειμενικότητα, έτσι έχει και η οικονομική πρακτική το δικό της. Με προμετωπίδα την "ανάπτυξη" και επίφαση την "πρόοδο", η προπαγανδιστική φιλοδοξία υπέρ της δράσης τους επαναλαμβάνει ακούραστα το ίδιο ρεζιμιόλογο, όπως αλλήλως υποχρεούνται οι γνωστές διαφημιστικές τεχνικές, στην προσπάθεια να αποφύγει το ερώτημα για την κατεύθυνση και τους δέκτες αυτής της ανάπτυξης και της πρόοδου. Πράγματι, αν εξαιρέσει κανείς το ερώτημα αυτό, τότε στην άσκηση του ρόλου τους οι διεθνείς αυτοί οργανισμοί δεν μοιάζουν αποτυχημένοι. Με τα επενδυτικά τους πρόγραμμα τα δημιούργησαν σε παγκόσμιο επίπεδο φτώχεια, κοινωνικό αποκλεισμό και ανισοσοοπία μεταξύ οικονομικού περιβάλλοντος και ανθρώπινου πληθυσμού σε μια έκταση χωρίς ιστορικό προηγούμενο.

Πολιτικά ερωτήματα

Οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί, όπως το Δ.Ν.Τ., ο Π.Ο.Ε. και η Παγκόσμια Τράπεζα πρωτοστατούν, χάρη στη διεθνή τους σύσταση και απεύθυνση, στη διαδικασία ολοκλήρωσης της καπιταλιστικής οικονομίας που συνήθως αναφέρεται με την ονομασία της παγκοσμιοποίησης στη σημερινή εκδοχή σημαίνει τη διεύρυνση και καθολική επικράτηση του αμερικανικού πολιτικού, πολιτιστικού και οικονομικού υποδείγματος κυριαρχίας.

Οι ιδεολόγοι της παγκόσμιας καπιταλιστικής τάξης έχουν επικεντρώσει την επιχειρηματολογία τους όχι μόνο στην υπόσχεση μιας ανεπανόρθωτης οικονομικής ευημερίας για ολόκληρο τον κόσμο, που είναι φανερό το πόσο απέχει από την πραγματικότητα, αλλά και στην ιδέα της πολιτικής αποκέντρωσης, της αποδυνάμωσης του κράτους και της δημοκρατικοποίησης: με άλλα λόγια στην ιδέα μιας πρωτόγνωρης ελευθερίας.

Η πιο μετριопάθης εκδοχή αυτής της άποψης περιορίζεται στην εξύμνηση του πολιτικού ρόλου που μπορούν να αναλάβουν οι διεθνείς οργανισμοί της οικονομίας, συνδέοντας τη χορήγηση των δανείων με τον έλεγχο των αυταρχικών καθεστώτων.

Στη δεκαετία του '90 η πολιτική αipseσιμότητα, η εξάρτη-

ση δηλαδή της δανειοδότησης από πολιτικές επιλογές του δανειοδοτούμενου κράτους εντελώς ανεξάρτητες της οικονομίας, θεσπίζεται ως θεμετιό κριτήριο από την Παγκόσμια Τράπεζα. Έτσι, για παράδειγμα το 1999, η Ομάδα των 8 δέχεται την παραγραφή του 40% του χρέους των 36 φτωχότερων χωρών με τον όρο ότι μόνο των οικονομικών μεταρρυθμίσεων, αλλά και του εκδημοκρατισμού και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το ότι τα συμπερόντα των πολυεθνικών επιχειρήσεων δεν εξαρτήθηκαν ποτέ και ούτε, βεβαίως, πρόκειται να εξαρτηθούν και τώρα από ιδεολογικές προθέσεις είναι μόνο το ένα σκέλος της απάντησης σε αυτήν τη λογική. Το δεύτερο, και όχι λιγότερο σημαντικό, είναι ότι ακόμη και στο βαθμό που τέτοιου είδους όροι βρίσκουν εφαρμογή στην πράξη, είναι από τη φύση τους τόσο χαλαροί που στην ουσία παραμένει στην διακριτική ευχέρεια των κυρίαρχων να αποφασίσουν τι συνιστά πολιτική ελευθερία και τι παραβίαση των δικαιωμάτων και να επενδύουν με βαρύχδουπες ηθικοηθίες αυτό που αποτελεί το ειδικό συμφέρον τους.

Κατά την πιο φιλόδοξη εκδοχή, η πραγμάτωση του οράματος της ελευθερίας δεν θα είναι προϊόν οικονομικών διαπραγματεύσεων, αλλά αυτόματο προϊόν της διαδικασίας της ελεύθερης αγοράς σε συνδυασμό με την επέκταση των νέων τεχνολογιών. Τουλάχιστον χερίδιο ακούγεται αυτό το επιχείρημα, αν αναλογιστεί κανείς απλώς σε πόσα λίγα χέρια στον κόσμο είναι συγκεντρωμένη η οικονομική δύναμη και σε πόσο λιγότερο θα είναι στο μέλλον εξαιτίας της ασταμάτητης συγκεντροποίησης τον κεφαλαίου. Το χρηματικό ποσό των συγχωνεύσεων επιχειρήσεων κυμαίνεται ετησίως στα 3.000 δισεκατομμύρια δολάρια με συνεχή αυξητική τάση, ενώ ο κύκλος εργασιών 200 επιχειρήσεων αγγίζει σε απόλυτες τιμές το Α.Ε.Π. διακοσίων χωρών.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες η οικονομική ολοκλήρωση σημαίνει μάλιστα τη συστηματική μείωση των κέντρων αποφάσεων και την πορεία προς έναν πρωτοεμφανιζόμενο ολοκληρωτισμό, που πλέον δεν θα εξαρτάται μόνο από συσχετισμούς πολιτικής ισχύος, αλλά παράλληλα και από το μονοπώλιο στον έλεγχο της παραγωγικής βάσης.

Έχοντας προετοιμάσει από χρόνια μια αντίληψη περί ελευθερίας, όπου η ελευθερία της επιλογής (μεταξύ παχτών, κινηματογραφικών ταινιών και προσφάτως ιστοσελίδων), που βέβαια αφορά μονάχα ελάχιστους, είναι αρκετό αντιστάδιμα για την επιβολή αυτονόητων προτύπων σε πο-

λιτικό, κοινωνικό και ατομικό επίπεδο, ο σύγχρονος κυρίαρχος λόγος μπορεί να εκθειάζει την πληροφορία και την επικοινωνία καθ' εαυτή, αδιαφορώντας ολόσχερως για το περιεχόμενο της. Ο μυθολογικός χαρακτήρας του φιλελευθερισμού, που πλατρεύεται και προπαγανδίζεται από σύγχρονους συγγραφείς του τύπου του Φρίντμαν, δεν έγκειται τόσο στους κινδύνους που εχθυμονεί η ελευθερία αλλά στην παντελή απουσία της.

Για αυτόν το λόγο όμως ακριβώς, παράλληλα με την κριτική στις κίβδηλες φιλελεύθερες προτάσεις, είναι αναγκαία και η υπογία απέναντι σε όσους, με περισσή αντιφιλελεύθερη μανία, προτείνουν διάφορα αντιδοτα, εισπράττοντας παράλληλα τα εύσημα της αντίστασης. Και πάλι διακρίνονται δυο βασικές εκδοχές επιχειρηματολογίας. Η πρώτη, πιο ήπια και ασφαλώς δημοφιλέστερη, καθώς οι φορείς της είναι από καιρο υγιηρά στελέχη κρατικών, κομματικών και άλλων δημοσίων θεσμών, χωρίς να αμφισβητεί ριζικά τις τρέχουσες οικονομικές διεργασίες, επιμένει στην συγκρότηση μηχανισμών προφύλαξης από τους ανεξέλεγκτους κινδύνους της παγκόσμιας αγοράς.

Αν για τους προηγούμενους ρέξη κλειδί είναι η ελευθερία, για αυτούς γίνεται η ασφάλεια. Αν οι πρώτοι είναι οπαδοί του άκρατου φιλελευθερισμού, οι τελευταίοι αναδεικνύονται σε υπέρμαχους των αρετών του κοινωνικού κράτους και σε τηρητές των ρεζομένων κεκτημένων των εργαζομένων. Με προτάσεις που φτάνουν από τη θέσπιση του διαλόγου, την προώθηση της δημοκρατικής παιδείας, την επιβολή φορολογίας στη διακίνηση των κεφαλαίων ως τη συγκρότηση οικονομικών οργανισμών με κοινωνικά κριτήρια, μπορεί να μην είναι πάντα όμοιοι με τις εκητήσεις και τις φιλανθρωπικές οργανώσεις που ζητούσαν από την Ομάδα των 8 την παραγραφή του 100% αντί του 40% των χρεών, συχνά ωστόσο θυμίζουν επικίνδυνα πολύ τα πρόσωπα αυτών που οι ίδιοι κατηγορούν με μένος. Η διαταραχή των κατεστημένων εργασιακών σχέσεων, η δραστητική μείωση των κοινωνικών παροχών, η αύξηση της ανεργίας και η αποδιάρθρωση του ασφαλιστικού συστήματος αποτελούν σίγουρα συνέπειες φιλελεύθερων οικονομικών επιλογών, συνηφασμένων με τον τρόπο που πραγματώνεται σήμερα η παγκοσμιοποίηση.

Εξίσου αληθινό όμως είναι ότι οι κοινωνικές ρυθμίσεις του παρελθόντος, για τις οποίες η σοσιαλδημοκρατία τό-

σο υπερηφανεύεται, όχι μόνο δεν έδωσαν προδευτικά τέρμα στην κυριαρχία του κεφαλαίου, αλλά, ρεγουχώντας αλλήλοτε ως δόλωμα και αλλήλοτε ως μέτρα πρόληψης επαναστάσεων, έδωσαν τις βάσεις της αναπαραγωγής του κεφαλαίου κατά το μεγαλύτερο μέρος του 20ου αιώνα και προετοίμασαν την πρόσφατη αντιμετώπιση του φιλελευθερισμού. Δεν είναι τυχαίο ότι οι υπέρμαχοι ανόλογων απόψεων, με πρόσχημα την αντίδραση τους στη λογική της αναγκαστικής επιλογής που χρησιμοποιείται από τους διασώτες της ελεύθερης αγοράς, το μόνο που ενδιαφέρονται να δείξουν είναι ο ρεαλιστικός χαρακτήρας των αναληφτικών τους, με άλλα λόγια τη βιωσιμότητα του κεφαλαίου και του κράτους και χωρίς φιλελεύθερες "ακρότητες". Για μια ακόμη φορά σκοπεύουν να ρεγουχίσουν ως εκτόνωση της κοινωνικής αναταραχής, που με κάθε τρόπο θα πρέπει να συνεχίσει να διοχετεύεται στα γνωστά ακίνδυνα κανάλια.

Το δίλημμα που θέτει η παγκοσμιοποίηση δεν μπορεί να είναι αυτό μεταξύ λιγότερο και περισσότερου κράτους, λιγότερης και περισσότερης οικονομικής προστασίας, λιγότερης και περισσότερης εξοδλήωσης και εκμετάλλευσης, αλλά εκείνο ανάμεσα στον εγκλωβισμό και την απόρριψη παρόμοιων γευδοαντιθέσεων. Αυτό όμως είναι αδύνατο, όσο κανείς, στο πνεύμα των οικονομολόγων της μιας ή της άλλης πτέρυγας, αναζητά τους πιο έγκυρους νόμους της οικονομικής ζωής και αμφισβητείται μεταξύ διαφορετικών προγραμμάτων διαχείρισης. Ζητούμενη δεν είναι η διαχείριση του συστήματος, κάποιοι είδους κοινωνικό συμβόλαιο, αλλά η καταστροφή του.

Είναι μια εξαιρετική προοπτική σήμερα ουτοπική; Στην πραγματικότητα ο ουτοπισμός ισχύει πολύ περισσότερο τόσο για τα νεοφιλελεύθερα οράματα και τη νεκρανάσταση του Adam Smith, όσο και για τη σοσιαλδημοκρατική αναληφτική που απαντά με δικό της ήρωα τον Κέινς. Ακόμη περισσότερο ισχύει για την λιγότερο ήπια εκείνη πτέρυγα της κριτικής στην παγκοσμιοποίηση, που διακηρύττει την αξία του εθνικού κράτους, ρες και αυτό δεν παίζει σοβαρότατο ρόλο στις σύγχρονες οικονομικές διεργασίες, ρες και το μοντέλο και η πραγματικότητα της κυριαρχίας του δεν αποτέλεσε τον προδάρλομο της προτεινόμενης ή φδοιόμενης από πολλούς υπέρβασης του. Δεν είναι σύμπτωση ότι ορισμένες φορές δυσκολευόμαστε να διακρίνουμε τους αριστερούς εχθρούς της παγκόσμιας αγοράς και του αμερικανικού

κεφαλαίου από τις νεοφασιστικές ιδεολογίες που είναι βέβαια παράγωγα των πρόσφατων οικονομικών εξελίξεων.

Η αντίδραση στη νέα παγκόσμια τάξη δεν έχει ανάγκη ούτε να καταφύγει στην προάσπιση της παλιάς, ούτε να προτείνει εχθροφιλικά μοντέλα περιορισμένης οικονομικής ανάπτυξης που, όσο καρποποιοίρετα ή κακοπροαίρετα, θα πρέπει κατά μυστηριώδη τρόπο να βρουν εφαρμογή στην πραγματικότητα. Αντίθετα θα πρέπει να στηριχτεί στην πραγματικότητα την ίδια. Η μυστικοποίηση της παγκοσμιοποίησης καταγγέλλεται μεν από τους φιλελεύθερους οικονομολόγους ως ραϊκιστική, αλλά στην πράξη ελάχιστα απειλεί τα σχέδια τους. Σε αντίστοιχα με τη διεθνοποίηση του κεφαλαίου θα πρέπει να παρέλγουμε για τη διεθνοποίηση και της ιδίας της αντίστασης, εκμεταλλευόμενοι προοπτικές που το σύστημα υποχρεωτικά αφήνει ανοιχτές.

Η νέα παγκοσμιοποίηση, με την αδήλοχ της τακτικής των διεθνών οικονομικών οργανισμών, δεν είναι διαφορετική από την παλιά. Τα σημάδια του Δ.Ν.Τ. και της Παγκόσμιας Τράπεζας μένουν ίδια και अपαράλληλα, καθώς συνεχίζουν να έχουν τους ίδιους μετόχους: μονοπώλια, μεγαλοεπιχειρήσεις, θυγατρικές τράπεζες των Η.Π.Α., του Καναδά και της Δ. Ευρώπης. Αλλά την ώρα που οι διεθνείς οργανισμοί επανατούν την ισχύ και το κύρος τους, άκουσε όλο και πιο κοντά τα σκιρτήματα μιας νέας διεθνούς της αντίστασης, της ελεύθερης, ενός αντικαπιταλιστικού κινήματος, που βέβαια απέχει από την ολοκληρωμένη εκδίωξή του, που βέβαια δεν χωνορίζει τι να προτείνει, αρχίζει ωστόσο να μαθαίνει ποιά καλά τι πρέπει να καταστρέψει: στη φυσική τάξη των οικονομολόγων απαντά με τη φυσική αταξία.

Ποτέ η διάσταση ανάμεσα στους πτωχούς και τους πλούσιους του πλανήτη δεν ήταν τόσο δραματικά ανοιχμένη εις βάρος των πτωχών, γιατί ο κοινωνικός αποκλεισμός και η οικονομική εξαθλίωση ουδέποτε κάλυπταν το 80 με 85% του ανθρώπινου πληθυσμού. Το 1997, 1,3 δισεκατομμύρια άνθρωποι απολάμβαναν εισόδημα μικρότερο του 1 δολαρίου την ημέρα, ενώ από το 1960 ως το 1994 το χάσμα ανάμεσα στο πλούσιότερο και το φτωχότερο 20% του πληθυσμού της γης ανήλθε από 1:30 σε 1:78. Πραγματικά, μεζάρη επιτυχία!

Μπορεί, ακόμη και με οικονομιστικά κριτήρια, ο ετήσιος ρυθμός οικονομικής μεθόδυνσης των αναπτυσσόμενων χωρών που ανήκαν στην GATT το 1986 να είναι σχεδόν ίσος με τον αντίστοιχο εκείνων που δεν ανήκαν, ωστό-

σο οι φορείς της διεθνούς αναπτυξιακής βοήθειας μπορούν να είναι τουλάχιστον υπερήφανοι για το γεγονός ότι 447 άτομα το 1997 κατείχαν περισσότερο πλούτο απ' ό,τι το 50% του παγκόσμιου πληθυσμού.

Την ίδια στιγμή που τα κέρδη των επιχειρηματιών ανεβαίνουν στο ζενιθ, επιτρέποντας του έναν τρόπο ζωής τελείως ασύληπτο για κάθε μέτρο, 13 εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν ακόμη κάθε χρόνο. Όμως οι υπέρμαχοι του συστήματος μπορούν να καυχούνται ότι το 1950 ο αντίστοιχος αριθμός ήταν 24 εκατομμύρια και αλοιμόνο σε όποιον κατηγορήσει το επιχείρημα αυτό για κινισμό.

Το ότι η διεθνοποίηση του εμπορίου, της παραγωγής και των χρηματοπιστωτικών αχρών, παρ' όλη τα αμφιβολία επιτεύγματα τους, θα δημιουργήσουν μια παγκόσμια κοινότητα όπου οι εθνικές διαφορές καθώς και τα ίδια τα εθνικά κράτη προοδευτικά θα εξαφανιστούν, με έπαθλο την παγκόσμια ειρήνη, αποτελεί μάρτην την τελευταία πράξη τον μύθου της καπιταλιστικής ουτοπίας. Οχι μόνο οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί συνεχίζουν να εξαρτώνται από τα εθνικά κράτη, τα οποία εξακολουθούν να παίζουν σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση του θεσμικού πλαισίου της καπιταλιστικής οικονομίας, χάρη στο μονοπώλιο βίας που κατέχουν, καθώς και στη συντήρηση της υποδομής για την ομαλή λειτουργία της αγοράς και του κοινωνικού συστήματος γενικότερα, αλλά και εμβοδύνουν τους διαχωρισμούς μέσω του παραγωγικού καταμερισμού που προωθούν.

Στην πραγματικότητα μάλιστα το ποσοστό των αποταμιεύσεων σε μια χώρα που επενδύονται σε μια άλλη είναι προς το παρόν εξαιρετικά περιορισμένο (στα τέλη της δεκαετίας του '80 οι Αμερικανοί επενδυτές διέθεταν 94% του μετοχικού τους κεφαλαίου σε αμερικανικές μετοχές και οι Ιάπωνες αντίστοιχα το 98%), ενώ το 88% του συνόλου των επιχειρήσεων κατέχεται από ό μόλις χώρες.

Όσο για την προοπτική κατάργησης των πολέμων που ευαγγελίζονται υποτιθέμενοι φιλόσοφοι κρατικοί σύμβουλοι, όπως ο διάσημος πλέον Φ. Φουκουγιάμα, τίποτε δεν διαγεύεται με μεγαλύτερη σαφήνεια από την πραγματικότητα, εκτός κι αν αυτό που υπονοούν παρόμοιες απόψεις είναι το μοιραίο της έκβασης κάθε πολέμου ενάντια στην πτέρυγα με την τεράστια στρατιωτική υπεροχή και συνεπώς το κήρυγμα υπακοής σ' αυτήν.

ΣΧΕΔΙΟ - ΣΕΝΑΡΙΟ: ΑΝΔΡΕΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΞΙΕΛΟΣ

ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Το κείμενο που ακολουθεί είναι μετάφραση του Αντρέα Μπελεζίν

από το γαλλικό πρωτότυπο όπου χρησιμοποίησε ως βάση για

τη διάλεξη που έδωσε ο Κώστας Αξελός

ελληνικά στο Γαλλικό Ινστιτούτο

της Αθήνας, την 11 Απριλίου

1989. Αποτελεί

δε αναδημοσίευση

από το περιοδικό δε-

ωρίας της τέχνης «ΣΠΕΙΡΑ» του καλοκαιριού 1990.

Ο ορίζοντας της ποιητικότητας του κόσμου δεν μπορεί να αρχίσει να διευρυνόται παρά αφού προηγουμένως συναντηθούμε με ένα κρίσιμο ερώτημα: το ερώτημα του τέλους της τέχνης. Περισσότερο από πρόβλημα, το τέλος της τέχνης -προ-ορισμένο να διαρκέσει- συνιστά ένα ανοιχτό ερώτημα, που τίθεται στη και από τη σκέψη. Μετά τον Καντ που, στην Κριτική της Κρίσις έγραφε: «Η τέχνη σταματά κάπου, εφόσον της επιβλήθηκε ένα όριο, πέραν του οποίου δεν μπορεί να πάει, όριο που, όπως φαίνεται, έχει φθάσει προ πολλού και που δεν μπορεί πλέον να μετατοπισθεί», ο έρχεται, στις Παραδόσεις περί αισθητικής, διευκρινίζει το ερώτημα: «Η τέχνη είναι και παραμένει για μας, ως προς τον ύμνο προορισμό της, υπόθεση του παρηλθόντος. Ως εκ τούτου έχει χάσει για μας καθετί που διέδετε αυθεντικώς αληθινό και ζω-ντανό, την πρωτινή πραγματικότητα και αναγκαιότητα της και εις το εξής βρίσκεται περιορισμένη στην παράστασή μας (...). Αυτό που ένα έργο τέχνης διεχειρεί τώρα σε μας είναι, μαζί με την άμεση απόλαυσή μας, η κρίση μας, στο μέτρο που υποβάλλουμε στη νοητική μας διεύρυνση το περιεχόμενο,

τα μέσα έκφρασης και τη συμφωνία ή μη συμφωνία τους μέσα στο έργο της τέχνης. Έτσι, στην εποχή μας, χρειαζόμαστε πολύ περισσότερο την επιστήμη της τέχνης παρά σε εποχές που η τέχνη ερχόταν, ως τέχνη, μια πλήρη ικανοποίηση.»

Αυτά τα λόγια, περισσότερο ίσως προδρομικά παρά νοσταλγικά, εκφωνήθηκαν από άνθρωπο για τον οποίο η τέχνη είναι η αισθητή παρουσίαση του απόλυτου. Η αλήθεια είναι ότι έργα τέχνης και καλλιτεχνικά κινήματα είδαν το φως της ημέρας, αντιμετώπισαν το φωτισμό των μουσείων, πανηγυρίστηκαν τελετουργικά, πομπησίως καταναλωμένα και κατά κόρον σχολιασμένα και ερμηνευμένα μετά την εφημερίδα επιβεβαίωση. Αλλά το ερώτημα παραμένει αμετάθετο: ξεπερνούν τον ανοιχτό και περιχαρακμένο από τη σκέψη του Έγκελ του ορίζοντα; Η μεγάλη τέχνη δεν έχει τελειώσει;

Και τι γίνεται με τη σχέση μας προς το μεγάλο; Μιλάμε πολύ στις μέρες μας -και θα μιλάμε βέβαια και αύριο- για τέχνη και καλλιτεχνικούς περσμομαμούς, γ' αυτό που μας κάνει να βλέπουμε, για τη δύναμη των εικόνων, για απεριόριστα δικαιώματα του βλέμματος. Τα φιλοσοφικά σχόλια και οι σφές θεωρήσεις -ψυχολογικές, ιστοριογραφικές και ιστορικοιστικές, κοινωνιολογικές, αισθητικές, επισημαίνονται χωρίς τελειωμό. Αλλά η τέχνη δεν έχει μπει ευθύς από τώρα στην περίοδο του διαρκούς τέλους της; Ζει ή επιζεί; Υγνή και αποφασιστική μορφή της αναλαμπής του κόσμου, τέτοια ήταν η τέχνη όταν ήταν αναγκαία και δημιουργική, κι αυτό μόνο στις υγιείς και μεγάλες στιγμές της. Κατόπιν έρχεται - και γίνεται ολοένα περισσότερο - ένα πράγμα που συντήκεται και συγχέεται με τον περιβάλλοντα κόσμο: συνιστά εντούτοις ένα ορισμένο αστερισμό δειξής που συληαμβάνει και εκπέμπει σημεία.

Μετά τον Έγκελ, ο Μαρξ, στην Πολιτική οικονομία και φιλοσοφία, σκέφτεται ότι «Η τέχνη (...), ειδικός τρόπος της παραγωγής, υπόκειται στο γενικό της νόμο». Μέσα στην κοι-

νωμία όπου κυριαρχεί η τεχνική της παραγωγής-κατανάλωσης, η τέχνη καταντά εμπόρευμα. Τις αλήτε ζωτικές λειτουργίες της τέχνης διαδέχονται γνώση και στοχασμοί λιγότερο ή περισσότερο φιλοσοφικοί και έργα της τεχνικής. Έτσι, «η αληθινή μου καλλιτεχνική ύπαρξη είναι ύπαρξη φιλοσοφικο-καλλιτεχνική (...). Ομοίως, η αληθινή ύπαρξη (...) της τέχνης, είναι η φιλοσοφία της τέχνης». Αρχότερα στην εισαγωγή στην κριτική της πολιτικής οικονομίας ο Μαρξ διαπιστώνει ότι ορισμένες μεγάλες καλλιτεχνικές δημιουργίες που άφησαν εποχή έχουν γίνει αδύνατες στην εποχή

της τεχνικής.

Και τόσο για τον Έγκελ όσο και τον Μαρξ, κατά τρόπο πάντως διαφορετικό, η φιλοσοφία επίσης, ως φιλοσοφία, έχει φτάσει στο στάδιο του τέλους της.

Για την ερωτηματική

σκέψη που έρχεται μετά τον Έγκελ και τον Μαρξ, τον Νίτσε και τον Χάιντεγκερ, και δοκιμάζει να σχεδιάσει το επόμενο βήμα, οι λέξεις-κλειδιά όπως αλήθεια, πραγματικότητα και αυθεντικότητα, τίθενται υποερώτηση, οφείλουν να τίθενται

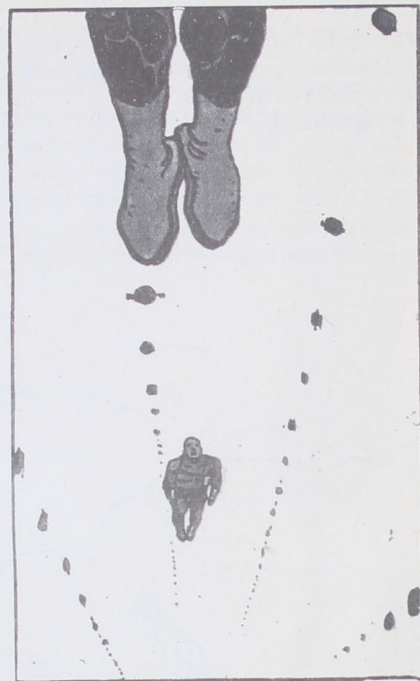
«πό έρώτηση. Στριφογυρίζουν στους αρμούς τους. Πέραν αυτών ανοίγεται μια άλλη προοπτική. Γιατί μετά το κλείσιμο της τέχνης και της φιλοσοφίας, ανοίγεται σε μας ο κόσμος: το αίνιγμα του παιχνιδιού του μας παρέχει αφορμή να σκεφτούμε, να κάνουμε την εμπειρία, να οικοδομήσουμε.

Η τέχνη έγινε πράγματι μια υπόθεση παρτάστας και φαντασίας, απόλαυσης, ευχαρίστησης και χούστου, αισθήσεων και αισθημάτων, αισθησμάτων και κρίσεων. Την ίδια στιγμή η τέχνη παίζει ένα αρκετά μεγάλο κοινωνικό ρόλο. Αντί-μποροι να αποφεύχουν τον οποσηδήποτε διακοσμητικό, επιχονικό και επαναληπτικό χαρακτήρα της σύγχρονης τέχνης, και μέσα σε μια χλιαρή ατμόσφαιρα, όπου τα πάντα είναι ενδιαφέροντα και αδιαφορα, παραχωροί και καταναλωτές υποκύπτουν θέλοντας και μη στα πολύμορφα τεχνάσματα και στο πεπρωμένο της πληθυντικής εποχής. Καθώς ό,τι καλούμε ακόμη «τέχνη» κατάνησε υπόθεση της «αισθητικής» συναντά αυτό που στα κουφά καλούμε «ζωή». Πράγματι κατάρτηξε να ξαναχυρίσει σε μια από τις δυνάμεις που χαρακτηρίζουν την κα-

ταξική της, την τέχνην, δηλαδή έγινε μετά από με-γάλη πορεία και αφού χνώρισε μια βαθειά "μεταίχληση", ένας από τους κατασκευαστικούς τρόπους της πανταχού πα-ρούσας τεχνικής. Μέσα στο μικρό κόσμο της κοινωνικοποιημένης υποκειμενικότητας και όχι πλέον της κοινότητας, άτομα - και - πλήρη παχύνονται με το ρεχόμενο καλλιτεχνικό θέ-αμα, με τις «διωμένες» αισθήσεις και με επινοήσεις τε-χνασμάτων που οφείλουν να είναι πάντοτε πιο καινούρ-γιες, ενώ η κενή προσδοκία, και όχι η αντιμετώπιση του κενού, είναι και παραμένει ανεκπλήρωτη.

Ο ορίζοντας υπό τον οποίο μπορεί να τεθεί στην και από τη σκέψη, αφεχώρα από μια εμπειρία του κόσμου, το ερώτημα του παρελθόντος-παρόντος-μέλλοντος της τέ-χνης δεν μπορεί παρά να παραμένει ανοικτός. Πέραν του κλεισίματος, πέραν του «τέλους της τέχνης», και του «τέ-λους της φιλοσοφίας», ανοίγεται το ερώτημα της σχέσης μας μ' αυτό που προηγείται αυτού του τέλους, το διαπερ-νά και έρχεται μετά από εκείνο: μ' αλήρη λόγια η κατανόηση της τέχνης, της φιλοσοφίας και του μυστικού της εποχής μας. Οι συνδυασμένες απόψεις, οι μεταφυσικές ή αναμεταφυσι-κές κατηγορίες δε μας βοηθούν πια να σκεφτούμε και να δοκιμάσουμε αυτό που υπήρξε και διαρκεί, αυτό που είναι παρόν, δεμένο με το παρελθόν και το μέλλον, αυτό που ως μέλλον θυδίζει τις ρίζες του στο παρελ-θόν, διαπερνά το παρόν -που δεν εξαντλείται ποτέ στην επικαιρότητα- και μας τραβά κοντά του. Τι γίνεται το άνοιγμα που συνι-στούσε την τέχνη και που η τέχνη εκκαδιστούσε; Στο τέ-λος της φιλοσοφίας -που την διαδέχονται επιστήμες και τεχνική- μια ανάγκη σκέψης παραμένει πάντοτε ζωντή, μόλο που αυτή η σκέψη δεν είναι σήμερα αρεστή και δε γίνεται παρά σπάνια ορατή. Αυτή η σκέψη ανέρχεται εντεύ-θεν της φιλοσοφίας (μεταφυσικής), τη διαπερνά και ανοί-γει καθ' οδόν έναν «άληρη» ορίζοντα. Ανοίγεται στον κό-σμο και κάνει την εμπειρία του, χωρίς να τον υποχάζει σε δεμέλια και αρχές ιδεαλιστικές ή αντι-ιδεαλιστικές. Αλήρη άσπερισμοί και καλλιτε-χνικά αποσπάσματα αποτελούν επίσης αναπόσπαστο μέρος αυτού που προσφέρεται στη σκέψη και στην εμπειρία. Γιατί αυτό που παραμένει πά-ντοτε μετέωρο, ακόμη και για μια τέχνη χωρίς μεγάλο πε-πρωμένο, είναι το πεπρωμένο των πραγμάτων του κόσμου που προσφέρονται σε μια πηλ-στική δειξή. Το άνοιγμα του χωροχρόνου του παιχνιδιού τους συνιστά το επίκεντρο του ερωτήματος του τέλους της τέχνης.

Είναι η ποίηση -στην πλήρη έννοια του όρου-που εμ-γυχνώνει και ρυθμίζει την τέχνη, κάθε τέχνη. Σε συνάφεια με την τέχνη αναπτύσσεται μια ποίηση τραγουδιμένη, μι-λημένη, κατόπιν γραμμένη. Αλήρη «η ποίηση η ίδια δεν μπορεί πλέον να είναι μια μορφή προσδιοριστική της αλή-θειας», γράφει ο Χάιντεχερ. Δεν είναι ωστόσο δοσμένο σε καμιά σύλληψη της αλήθειας να επιτύχει να άρει την περιπλάνηση. Το να καταλάβουμε την «αλήθεια» ως αλή-

θεια ν, σαν ορθότητα ή σαν ομοίωση ανάμεσα στη σκέ-ψη και στα πράγματα, σαν ένα είδος πλήντος (Νίτσε) ή ακόμη σαν απο-κάλυψη που περιέχει την απόσυρση ή σαν ξέφωτο της απόσυρσης (Χάιντεχερ) αφήνει μετέωρο ένα αποφασιστικό ερώτημα:

όχι αυτές οι συλήψεις της αλήθειας ανοίγονται ριζι-κά στην περιπλάνηση όχι μόνο του ανθρώπου ή της πα-χόσμιας ιστορίας, αλήρη εξίσου όλων μας των ερμηνειών και μετασχηματισμών του κόσμου;

Δε βρισκόμαστε πάντοτε μέσα στην περιπλάνηση; Εί-ναι δυνατόν να μας έχει δοθεί να της ανταποκρινόμαστε, όπως επίσης μπορούμε να την αγνοούμε και να προσπα-θούμε να της χυρίσουμε τις πλάτες, τη στιγμή ακριβώς που βρισκόμαστε μέσα στην πλήρη —με επιτηδειότητα ή χον-δροειδώς. Δεν πρέπει να σκεφτόμαστε, να κατανοούμε και να κάνουμε την εμπειρία της περιπλάνησης αρνητικά, σε μια έληψη αλήθειας ή μια ανθρώπινη παραπλάνηση, σαν κάτι προς πλήρωση ή ξεπέραςμα: ξεδιπλώνεται σε ρυθμός του κόσμου, κόσμου χεμάτου από ασπερισμούς σημείων, σχημάτων και ανεικονικών μορφών-και-περιεχο-μένων. Κατανοεί σημαίνει ανταποκρίνεσθαι σε ένα ερώ-τημα. Και κάθε μεχάλο ερώτημα δεν μπορεί παρά να πα-ραμένει ανοικτό και χονιμοποιό σ' ό, τι αφορά τους αν-θρώπους που διακυβεύονται, διακυβεύουν.

Ως ποίηση, η ποίηση δε ρυθμίζει πλέον το μεχάλο και το μικρό κόσμο. Μοιλονότι διατηρεί μια σχέση με την προ-

έλευση της μεταμορφώνεται το πιο συχνά και ξεπέφτει σε ροχοτεχνία. Υπό ορισμένη έννοια ο Χάιντεχερ και ο Ρε-μπώ είναι και παραμέ-νουν οι τελευταίοι μεχάλοι ποιητές. Σ' αυτούς τους δύο ευοδούται η υγιή απόπειρα να κα-ταρχήσουν το φραχμό ανάμεσα σε ποίηση και ζωή, από-πειρα που επιτυγχάνει ποικιλικά και συντρίβεται απέναντι στην πεζότητα της ζωής. Εχχίζουν την εσχατία της ποι-ησης. Κάτω από ένα άδειο ουρανό και πάνω σε μια μη ποι-ητική γη, εξαναγκάζονται σε σιωπή. Μετά από αυτούς υπάρχουν θεβαία ακόμη, όπως πάντοτε, ποιητές: ποιητές του διαρκούς τέλους της ποίησης, στις κορυφές, χειροτέ-χνες των γραμμάτων, της ροχοτεχνίας, στις κοιλάδες. Η χηλίσσα τείνει να αυτονομηθεί. Αυτό που αποκαλούν ρο-χοτεχνία, και η τσιζόνιση ορισμένων καμένων του παρελθόντος κάτω από αυτήν την κατηγορία είναι ένα σύγχρονο και σχετικώς πρόσφατο φαινόμενο. Από τη στιγμή που υψί-σταται σαν τέτοια, πε-ριλαμβάνει στις υγι-ρές στιχμές της, μερι-κά μεχάλα έργα (που η πρόζα τους μπορεί να είναι ποιητική), τα-χμένα για μια μακριά ζωή και πολλαπλές αναχνώσεις, πολλα-με-σαία έργα και μια αδιάκοπη πηλημυρά-τρεχουσών παραχω-γών που χωρίς να στε-ρούνται πάντοτε ενός μικρού ταλέντου, δεν

Μάχη τοξοτών. Στήλαιο της Μοπέρτα ρία Βέρλιν, Ιστανβία

παύουν να εκδάρηουν στη μετριότητα και ασημαντότητα και που καταναρίσκονται αυτοστιχμή. Σ' αυτό το χώρο επι-σης, όπως και σε όλους τους χώρους, η διαφορά αποτε-λεί πρόβλημα και η μετριότητα και η ασημαντότητα έχουν τη δική τους αναγκαιότητα και σημασία. Μια διαδικασία ως ποίμε, νέα, που δεν προσέχτηκε επαρκώς, έχει αρχί-σει να επιχειρείται ευρέως: η ροχοτεχνία κατακυριεύει τα πάντα -γιατί όχι μόνο η ποίηση αλήρη εξίσου η φιλοσοφία, η επιστήμη και η πολιτική λαμβάνουν ένα ροχοτεχνικό σχήμα- έχει μπει κι αυτή στη φάση της εξάντησης των ζω-ντανών της δυνάμεων -φάση προορισμένη να διαρκέσει- και γίνεται κυρίως δραστηριότητα γραφής. Συναφώς, το πράγμα που αποκαλείται βιβλίο γίνεται εντόνως προβλη-ματικό και η δημοσιογραφία θριαμβεύει με επίπεδο τρό-πο.

Προσπαθώντας να προσανατολιστούμε προς τον ορί-ζοντα της ποιητικότητας του κόσμου για να ανταποκρι-θούμε στο άνοιγμα του, συναντήσαμε το ερώτημα του τέ-λους της τέχνης, της ποίησης και της ροχοτεχνίας. Πέραν των καθιερωμένων έργων τέχνης, πέραν της ποίησης, ως ανθρώ-πινου έργου, -τραγουδιμένης, μιλημένης, γραμ-

μένης-, πέραν της ροχοτεχνίας θεαματοποιημένης ή επα-ναστατημένης, πέραν των εξωτερικών-και-περιοριστικών-εξηγήσεων της τέχνης και της ποίησης ή των στενά εσω-τερικών αναχνώσεων, μας προσφέρεται, όχι σαν καταφύ-γιο η εμπειρία της ποιητικότητας δοκιμασμένης, μιλημέ-νης, νοημένης, πραχμένης. Αυτό το «πέραν» δεν απο-κλείει αλήρη εχρήσει αυτό που με κάθε τρόπο έλαθε χώ-ρον και εξακοιουθεί να αναπτύσσεται. Η ποιητικότητα ξε-τυλίγεται σαν ποιητικότητα του κόσμου και μας αδραζει. Κό-σμος δε σημαίνει εδώ το σύνολο των ειδικών κόσμων: φυ-σικών, ανθρωπίνων, κοινωνικών, αισθητικών, πολιτιστικών. Χωρίς να είναι ή να υπάρχει ξετυλίγεται σαν αόρατος ορί-ζοντας όλων των ορατών πραχμάτων, παιχνιδιών που παίξε-ται πολλαπλώς, άνοιγμα όλων των υπαρκτών ή δυνατών ανοιχμάτων. Εμείς είμαστε αυτοί που το παιχνίδι της ποι-ητικότητας του κόσμου τους αφορά, ακόμη κι όταν δεν το

αναχνίζουμε. Δεν είναι καταρχάς αυ-τός ή εκείνος ο καλλι-τεχνός, ποιητής ή στοχαστής που μας εισάγει σ' αυτό, μοι-λονότι οι μουώντες είναι αναγκαίοι εί-ναι η διαδεσιμότη-τα προς τον κόσμο. Αυτό που παρέμει-νε το μείζον άσκε-πτο και που αποκα-λούμε κόσμο, φα-νερώνθηκε εποχιακά

- μέσα στην παχόσμια ιστορία- χωρίς να εξαντλείται σ' αυτήν. Αυτή εδώ δυνάμει τελειωμένη ως ιστορία, ανοίγε-ται με μια πολύ μεχάλη δυσκολία στην πηληνητική εποχή, δε φαίνεται πια ότι μπορεί να παραχάξει κάτι ριζικά και-νούργιο και μας καλεί να συντονιστούμε με το ρυθμό του χρόνου που ολοκληρώνεται και προετοιμάζει. Είτε το θέ-λουμε είτε όχι, είμαστε ρυθμισμένοι από την αδιάκοπη τρισιδιάστατη παχρονικότητα στην οποία και δια της οποί-ας ανατέλλει και αρχίζει να τερματίζεται η ιστορία, ορατό σχήμα μιας αλησιδας εποχών. Μα, αυτό που στη διάρκεια του χίχνεσθαι προορίζεται να συμβεί, σχηματίζει ή θα σχη-ματίζει ακόμη μια εποχή ή επιδέτει τη σφαριδα του στο τέλος των εποχών, ενώ ο χρόνος των εποχών έχει τερμα-τιστεί; Στην παχόσμια τεχνικότητα που ιδιοποιείται τώρα κάθε τι που είναι και γίνεται, θα μπορούσε να αντιστοιχεί θετικά και αρνητικά μια «άρρητη» εμπειρία της ποιητικό-τητας του κόσμου.

Αυτό που επιχειρούμε να αποκαλούμε κόσμο υπήρξε και παραμένει αδιανόητο δια μέσου όλων των σκέψεων και των εμπειριών του «νοήματος» αυτού που είναι και της ορότητας του.

Όταν ο κόσμος ερμηνευόταν και διαπλάσσονταν στον ορίζοντα της θείας φύσεως, η ανθρωπίνη δραστηριότητα που ξετυλιγόταν κατά την φύσιν καταλάβαινε τον εαυτό της σαν ποίσις και τέχνη.

Όταν ο κόσμος ερμηνευόταν και διαπλάσσονταν κάτω από τον ορίζοντα του δημιουργού θεού, η ανθρωπίνη δραστηριότητα που υπάκουε στο νόμο του θεού, καταλάβαινε με τη σειρά της τον εαυτό της σαν *creatio*.

Όταν ο κόσμος ερμηνεύτηκε από τον άνθρωπο, δηλαδή το υποκείμενο που έδετε και θεμελιώνει, αυτό το υποκείμενο τα κυριεύει όλα, και όλα χίνονταν αντικείμενο της παράστασης του και του δικού του πρότείν.

Η ελληνική θεία φύσις πέθανε, σκοτωμένη από τον ιουδαίο-χριστιανικό θεό. Ο ίδιος αυτός θεός πεθαίνει, δηλαδή αποσύρεται, και σκοτώνεται από τον άνθρωπο που θέλει να καταλάβει τη θέση που απόμεινε κενή και αυτοχειροτονείται κύριος. Ο άνθρωπος ο ίδιος ως θριαμβεύαν υποκείμενο, κέντρο και νόημα όλων αυτών που είναι, αρχίζει να πεθαίνει, βρίσκεται αποκεντρωμένος, δεν έχει θεμέλιο: η υποκειμενικότητα ενώ κοινωνικοποιείται, πρήξει σε πλήρες κενό. Ένα τέταρτο κέντρο παίρνει την εξουσία, καθώς αρχίζει να αποπερατώνει οικουμενικώς την ευρωπαϊκή μοντέρνα εποχή και ιδρύει την πλανητική εποχή: το μηχανικό σύστημα της πολυμορφής και πανταχού παρούσας τεχνικής επιτίθεται σε όλα και με το όρλον θέρνοντας να πληρώσει το τίποτε και το κενό. Εξαχιδρύεται σαν η χωρίς σύνορα αυτοκρατορία που φεύγει πάντοτε προς τα εμπρός, προσφέροντας το περισσότερο κι από μηχανικό εργαλείο της διηνεκούς παραγωγής-κατανάλωσης, κατασκευής και φθοράς, της μόνιμης ανακίνησης του παλαιού και του νέου. Η πλανητική τεχνική αν και δεν έχει τεθεί υπό ερώτηση εκτός ίσως από απάντες στο-χαστικές δοκιμές, το αίνιγμα της οποίας -η εστία από όπου αντλεί την ορμή της-, αποτελεί αυτό που επιβάλλεται στη σκέψη της εποχής, σχηματίζει τον κυρίαρχο αστερισμό του ορατού κόσμου και ξεκινά για την προσβολή του αόρατου. Θέλει να είναι διευθέτηση, που πάντοτε ξανατίθεται σε κίνηση, οργάνωση και αναδιοργάνωση χωρίς ανάπαυση, τεχνοκρατική διοίκηση και διαχείριση με οιοδήποτε απόλυτο εξουσία. Προκαλεί τη φύση και τον άνθρωπο εν όψει μιας ολόενα αυξανόμενης απόδοσης, χεννά ανακαλύψεις, εφευρέσεις, συνδυασμούς και διαχειρίσεις που τη ριζοσπαστικοποιούν, την διευρύνουν και την προσαποτινίζουν προς ένα σκοπό χωρίς προβλεπόμενο τέλος: κλονίζοντας τα πάντα εκ θεμελίων, λειτουργεί σαν κινητήρας της κιντοποίησης του συνόλου καθώς και όλων των λεπτομερειών, κιντοποίησης ολικής, που θάβει επιταχυνόμενη μέσα σε μια καθολική ιστορική στασιμότητα. Η επιχείρηση της πλανητικής τεχνικής αποβήκει στο να ιδιοποιηθεί τον κόσμο «αυτόν τον ίδιο» που παραμένει αόρατος και παύει γε-νικώς να αποτελεί ερώτημα. Αυτός ωστόσο μας ερωτά, μας θέτει

υπό ερώτηση.

Τι θα χινόταν λοιπόν, μέσα στον τεχνικό σχηματισμό, το παιχνίδι των σχέσεων ανάμεσα στο πεζό και το ποιητικό; Στην οικουμενική τεχνικότητα θα μπορούσε να ανταποκριθεί, τόσο προσεγγίζοντας όσο κι από απόσταση, μια εμπειρία της ποιητικότητας του κόσμου. Από τις δύο όψεις του ίδιου λανού η μια θα προσπληνόνταν στο ορατό, καθώς η άλλη θα δοκίμαζε να διεισδύσει στο αόρατο. Αλλά ποια θα ήταν η σχέση της ποιητικότητας, που το στοιχείο της είναι η μεταμόρφωση, με τις μορφές της καθημερινής ζωής; Πριν όμως από αυτό το ερώτημα, ένα άλλο πρωταρχικό ερώτημα τίθεται: σκεφτόμαστε, κάνουμε την εμπειρία αυτού που τόσο χοντροκομμένα καλούμε ζωή; Όλα μοιάζουν να δείχνουν ότι όχι. Η ίδια η ζωή όμως διαποτίζεται από τέχνη και ποίηση και από τις μεταπτώσεις τους. Η εν λόγω ποιητικότητα, χωρίς ποτέ να διατυπώνεται με όρους κατηγορητικών ή κατηγορηματικών προτάσεων, χωρίς λοιπόν να συστήνεται τη χηλώσσα, πιο ανοιχτή από όσο τη νομίζουμε, και χωρίς να διατυπώνει επιταγές που παζώνουν τη ζωή, θα μπορούσε να μας αδράξει και αναδυόμενη από την άβυσσο να μας συντροφεύει φιλικά στην ανθρωπίνη, στη θνητή ζωή μας. Χωρίς όχι τοπολογική και συγκεκριμένη χρονολογική θα προσφέρονταν έτσι σε μια εμπειρία και σε μια χηλώσσα κατοικημένες, γιατί μπορούμε επίσης να κατοικούμε την περιπλάνηση. Αυτή η ποιητικότητα του κόσμου δε θα ανήκε στη μέρα ούτε στη νύχτα, δε θα συνιστούσε μια σταθερή και προφανή παρουσία ή μια απουσία που δίδεται αρνητικά. Το να ανταποκρινόμαστε στο παιχνίδι του χρόνου -πάντοτε παρελθόντος, παρόντος, μέλλοντος-, στους τόπους του, στις εξουσίες και στις σχέσεις του σημαίνει να μην υποχωρούμε μπροστά στο φως

και στα σκότη που ανήκουν στον ορίζοντα και που καταυγάζουν και επισκοπίζουν κατά το ακατάπαυστο παιχνίδι της μεταμόρφωσης, όλα όσα αναφαίνονται αποσυρόμενα. Ο χρόνος του κόσμου αναδύεται σε φόντο χωρίς θεμέλιο μέσα και δια μέσου αυτής της ανάδυσης, η χεννική φύση αποκαλύπτεται, καθώς η ανθρωπίνη κοινωνία συμβαδίζει με μια παραγωγή. Επίσης καμιά διαμονή δεν αποσπάται ολόσχερως από το «χάος». Ο χρόνος συνάμα ακατάπαυστη κίνηση και υγιή ανάπαυση, εφόσον αναπαύεται μέσα στην παχυντικότητα του, χεννά και απολαμβάνει, δίνει και ξαναπαίρνει, χονιμοποιεί και ερειπώνει. Αλλά και το ερείπιο έχουν τη μιμή τους και δεν μπορούμε να τα διαχράσουμε από τον ορίζοντα.

Την ποιητικότητα που μας προσφώνει και μας προσκαλεί, μας κάνει και μας ξεκάνει, εμυχνώνει αυτό που κάνουμε και ξεκάνουμε ή μάλλον αυτό που γίνεται και ξεχίνεται μέσα από μας, μπορούμε να τη δοκιμάσουμε, να τη ρέμε, να τη σκεφτόμαστε και να κάνουμε την εμπειρία της χωρίς να την ακινητοποιούμε. Αξιώνει ίσως όχι «έρχα δημιουργημένα για την αιωνιότητα», όχι κατασκευές ασύστατες που εξαντλούνται σε ό,τι το πιο επιφανειακό διαθέτει το εφήμερο, αλλά μια διαθεσιμότητα προς αυτό που μας αδράχνει και προς το οποίο ανταποκρινόμαστε μεταμορφώνοντας το χωρίς να υπάρχει μια αρχική μορφή. Η τέχνη δεν χεννε το αντικείμενο της αισθητικής, που κάνει το «ωραίο» μια αξία καθαυτή, και ένας ειδικός τομέας της πολιτιστικής δράσης παρά από τη στιγμή που έχει πάγει να είναι τέχνη όσον αφορά τον ύψιστο προορισμό της. Η τέχνη δε χεννά καθαρές «μορφές», αλλά κάνει έρχο πλάστικό εστίς του κόσμου, μεστές «περιεχομένου». Σ' αυτήν ενώνονται -αξεδιάρτητα- οι αισθήσεις και το αισθητό και οι σημασίες και το νόημα. Οι αντιθέσεις ανάμεσα σε μορφή και περιεχόμενο καθιερώθηκαν πολύ αργότερα: τον καιρό που η τέχνη απέβη υλικό προς τέρψιν και θέμα θεωρητικοποιήσεων με ποιητικίζοντα ή επιστημονικό χαρακτήρα. Η ποίηση δεν απέβη μια υγιή χηλώσση άσκηση, λυρική ή πεζή, παρά μόνο καθώς αποσπώταν από το παιχνίδι που δένει σε εν παν, το Εν Παν, κόσμο-και-χηλώσσα. Κι όταν ακόμη αυτονομήται, όπως το έχει κάνει, παραμένει κατά κάποιο τρόπο κάτω από το υπέρτατο αστερισμό. Αλλά το κείμενο της τείνει να γίνει πρόσχημα για χωρίς σημασία ονειροτολήσεις ή για λόγιες μελέτες που τρέφονται τεχνικά με τα ρηματικά τεχνάσματα του κειμένου, με το οποίο έρχεται αντιμέτωπη παροξύνοντας τις. Όταν η ποίηση και η τέχνη εναρμονίζονταν με την κήση του κόσμου και την διατύπωναν, ρύθμιζαν επίσης τη ζωή των ανθρώπων, ξεφεύγοντας της. Το ισχυρό και κεραυνόβολο ανοίχμα το διαδέχεται μια περιπέτεια εξημένη και/ή μετριότητα. Ποίηση και τέχνη δεν ανήκουν στο βασίλειο των ονείρων. Ποίηση και τέχνη παραταύτα σχετίζονται με το γέμα -ούτε εκούσιο ούτε συνειδητό- προπάντων όταν επι-

κοινωνούμε με αυτές τις δημιουργίες χωρίς χ' αυτό η πραγματική ύπαρξη μας να μεταμορφώνεται. Αυτό το γέμα επιβάλλεται ως απαράκαμπο και δεν έχουμε καθόλου προχωρήσει στην εξερεύνηση του.

Η ερώτηση που αφορά σ' αυτό το γέμα και που το γέμα την αφορά, φαίνεται να εκμηνεινείται από την κατακτητική τεχνική που προκαλεί και κιντοποιεί τόσο το «πραγματικό» όσο και το «φανταστικό». Η πολιτιστική βιομηχανία δεν είναι παρά μια από τις εκδηλώσεις της. Η τεχνική της φηλαρίας και του θεάματος, της «μεσοθέασης» και της «επικοινωνίας», της «πληροφόρησης» και της «συμμετοχής», εξεχειρεί και αποκοιμίζει απομονωμένα άτομα, παραχωμένα μέσα στο στείρο νορητισμό τους, και πλήθη στα οποία προτείνουν και επιβάλλουν εκπληρώσεις που παρεμποδίζουν την προσοχή και την εκπέπουν από τα αποφασιστικά διακυυεύματα. Και οι άνθρωποι και οι λαοί μέσα σε αυτή τη δημοκρατική-ορκηρωτική οργάνωση της ικανοποίησης και της ήλθης εμπνδίζονται να διανοίξουν ένα πέραςμα στη χόνιμη ανησυχία τους, να χενωρίσουν ειρηνικές στιχμές και να κιντοθούν με δια-θεσιμότητα. Ο καθένας χωριστά και η κοινωνία στο σύνολο της βρίσκονται χειραγωγούμενοι -ούτως ή άλλως- όχι από ένα ύπατο κύριο ή από ισχυρούς κυρίους, αλλά προπάντων από την ίδια την τεχνική-τις παραγωγές της και τη λειτουργία της, τα ομολύματα της και τις προσποτιές ομολύσεις της που, ανοίγοντας και κλείνοντας δυνατότες, τα κάνει όλα ένα κομμάτι του συστήματος της και μας βυθίζει στο χάσμα της. Αλλά και το χάσμα μπορεί να έχει μια ορισμένη σχέση με το ανοίχμα. Την τάξη του τεχνικοποιημένου κόσμου είμαστε προορισμένοι να την αντέξουμε και να τη θέσουμε υπό ερώτηση και δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι αν οι «προτεχνικοί» κόσμοι χενωρίσαν -μετά το απόχαιο τους- την κατάρρευση τους χωρίς να πάγουν να στέλνουν ένα μήνυμα, οφείλονται στο ότι το θεμέλιο τους δεν μπορούσε να αποφύγει να συναντήσει ξανά το χωρίς θεμέλιο, την άβυσσο. Οι στάσεις ουτοπικής ελπίδας ή απελπίσις, η προσδοκία μιας σωτηρίας ή η παοίτηση είναι πια άστοχες. Παραταύτα ένας παλμός που παίρνει και δίνει είναι πάντοτε δυνατός.

Η ποιητικότητα που το φέγγος της θα μπορούσε να φωτίσει την πορεία μας δεν προσφέρει ένα καταφύγιο. Πέραν του εκνευρισμένου και τελείως φθαρμένου κοιντοπορητισμού, πέραν των αισθητικών συχνηρώσεων και των λοχοτεχνικών τέρψεων, ένας δρόμος θα μπορούσε να ανοίχτει. Διανυσμένος και προς διάνυση, χενμάτος από ίχνη και πάντοτε προς διάνοξη. Δια μέσου και πέραν της κοινοτοπίας και της πεζότητας των βιών μας και χωρίς να αποδεχόμαστε τα αδιαπέραστα στεγανά ανάμεσα στο πεζό και στο ποιητικό, ο κόσμος και τα αποσπάσματα του θα μπορούσαν να ανοιχτούν στην ποιητικότητά τους, ορίζοντα που συχρόνως ανοίγει και κλείνει, πλήρη και κενό.

Είναι γεγονός στο Ουτικό κόσμο, (δηλ. σχεδόν παγκόσμια) ότι η καπιταλιστική οικονομία έχει ανάγει την οικονομία σε φυσική τάξη. Όπως γεγονός είναι ότι τα κράτη, χάρη στο μονοπώλιο βίας που κατέχουν, είναι οι θεσμοποιημένοι διασφαλιστές της. Και ποια ασφαλέστερη δικλείδα για το μονοπώλιο απ' το σύστημα που καλείται ασφαρισμός.

Τα κοινοτήρια που χρησιμοποιούνται για αυτόν και οι συνθήκες "επανενοτάσης" των "αρρωστημένων" κυττάρων του κοινωνικού ιστού, ήδη ταυτίζουν την έννοια του ασφαρισμού με τον ανθρωπινό εκπαιδευτικό.

Η διακρίση των μηδένων, των δασών, των δημοσιογράφων που απονέμεται είναι η είναι η επιτήρηση, γευδής αίσθηση της ψυχίας και της ασφάλειας, προς καταπράνιση του τρόμου που προκαλεί η καθημερινή ισοπεδωτική βία του κράτους στους υπηκόους του, αλλά και η τέλεια εφαρμογή του απόλυτου ελέγχου και της καταστολής όλων ανατρεφόμενων τον παραλογισμό του. Η ποινικότητα που νομοθετεί εκτός απ' τον κοινωνικό αποκλεισμό των "σκληρών κομματιών" του, διαχωρίζεται και απομονώνει απ' την κοινωνία καταστάσεις, τάσεις και διαστροφές που παράγονται απ' την ίδια. Της δίνει άληθοι καταστάσεις τους φορείς των προηγουμένων ξένα παρείσακτα σώματα στην κοινωνική πραγματικότητα και όχι γνήσια δημιουργήματά της όπως πραγματικά είναι. Στην ουσία έχει δημιουργήσει τον μύθο του ασφαρισμού, τον για να μετατρέψει τον άνθρωπο σε αξιοπληκτικό φάντασμα του προηγουμένου εαυτού του καταρρακώνοντας την αξιοπρέπειά του και εξίσου σημαντικό, να αποκρύψει τον μισανθρωπισμό και την σιζοφρένιά της προσδιδόντάς τα στους "εχρήματες" της. Με λίγα λόγια δημιουργεί τα κοινοτήρια στον εφάρτη για να εξωραϊσθεί και διασφαλίσει τον 2ο.

Στη στρατοκρατούμενη-φασιστική Τουρκία με το ακροδεξιό κόμμα των Γκρίζων λύκων να συγκεντρώνει αήλη και με την πλήρη πρόσω ορίσταως για την ένταξη στην Ε.Ε και την πλήρη δυτικοποίηση της, τα πράγματα είναι πιο ωμά και πιο συγκεκριμένα. Ο μύθος του ασφαρισμού εδώ αποκτά μεσαιωνικές διαστάσεις καθώς το κιντήρι των μαχισσών απ' το τρομοκράτος βρίσκει τον πιο ακραίο συμβολισμό του. Ειδικό τροχονόμοι, παρακρατικές και παραστρατιωτικές οργανώσεις, χαφιέδες,

ΑΠΗΛΛΕΓΓΗ ΣΤΟΥΣ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥΣ ΑΠΕΡΓΟΥΣ ΠΕΙΝΑΣ ΚΑΙ ΣΕ ΟΣΟΥΣ ΕΜΠΡΑΚΤΑ ΣΥΜΠΑΡΙΣΤΑΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥΣ.

ΝΑ ΚΑΤΑΡΓΗΘΟΥΝ ΤΑ ΝΕΑ ΛΕΥΚΑ ΚΕΝΙΑ-ΚΟΛΑΣΤΗΡΙΑ. ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΝΕΥΘΕΡΗ ΟΤΑΝ ΕΝΕΥΘΕΡΩΝΕΙ ΟΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΗΣ

δρασκευτικοί φανατισμοί, φτώχεια και εξοδότηση έχουν χεμίσει τις φυλακές με κρατούμενους εκ των οποίων άνω των 10.000 είναι πολιτικοί. Τα βασανιστήρια, οι εξευτελισμοί, οι βασμοί και οι σφαγές στις Τουρκικές φυλακές συνδέουν μια πραγματικότητα για την οποία η Τουρκία μπορεί να υπερηφανεύεται ότι είναι παγκοσμίου γνωστή. 12 νεκροί από απεργία πείνας το '96, 10 παραμορφωμένα απ' τους ανθρωποφύλακες πτώματα το '99, είναι απλά αριθμοί που προστίθενται στην φρικαλεότητα και την κτηνωδία των τουρκικών κοινοτήριων.

Από τις 20 Οκτωβρίου πάνω από 800

κρατούμενοι στις τουρκικές φυλακές έχουν αρχίσει απεργία πείνας εκ των οποίων οι 230 περίπου μέχρι θανάτου.

Σε ένδειξη αλληλεγγύης συμμετέχουν στην απεργία πείνας, συγγενείς τους (μανάδες που όπως λένε θα πεθάνουν μαζί με τα παιδιά τους) μερικοί απ' αυτούς μέχρι θανάτου, καθώς και Κούρδοι και Τούρκοι κρατούμενοι και όχι μόνο σ' όλη την Ευρώπη. Στην Αθήνα, στα Προπύλαια έχουν καταλήσει περίπου 15 άτομα προς συμπαράσταση απ' τους οποίους 6 κάνουν κανονική απεργία πείνας ενώ 5 συμμετέχουν εκ περιτροπής. Τα κύρια αιτήματα των κρατούμενων είναι η κατάργηση των κελιών τύπου F (κάτι αντίστοιχο των λευκών κελιών που είχε χρησιμοποιήσει το Γερμανικό κράτος το '70 για την κάλυψη και διάλυση των επαναστατών της RAF, Μπάιντερ, Μαίναφ, Ράσε, Έσλιν κ.τ.λ) που διατίθεται, να χρησιμοποιήσει για τους πολιτικούς κρατούμενους της Τουρκικής κράτος. Στην ουσία μιλάμε για θαλάμους απομόνωσης που εκτός απ' το ότι δίνουν μεγαλύτερη δυνατότητα εφαρμογής βασανιστηρίων, οξύνουν και τον ψυχολογικό πόλεμο στο μέγιστο καθώς στερούν και το στοιχειώδες δικαίωμα της προσωπικής επικοινωνίας.

Το κράτος και οι εκπρόσωποι του και όλη η Τουρκική κοινωνία ασχολείται και αντιδρά μ' αυτό το θέμα δεν έχει υπαναχωρήσει και η κατάσταση καθώς έχουμε φτάσει στη 57η μέρα απεργίας πείνας θαίνει στο όριο της μαζικής διαμαρτυρίας. Ο αγώνας είναι άριστος και το τίμημα πολύ βαρύ.

Είναι όμως υποχρέωση όλης της κοινωνίας, να υπερβεί ιδεολογικοπολιτικές ανασφάλειες και εθνικιστικούς σαχλοκομψασμούς, να δηλώσει την αλληλεγγύη της και μέσα απ' τη λήκη κατακραυγή να πιέσει το Τουρκικό κράτος να σταματήσει το παιχνίδι θανάτου στις πλάτες εκατοντάδων ανθρώπων που υποτασσίζονται την αξιοπρέπειά τους.

Δανάης Ξηροτάσσανος

Διεθνοποίηση

της κοινωνικής αντίστασης

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ "ΠΑΧΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ" ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Στις 6 & 7 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην Νίκαια της Γαλλίας μια κινητοποίηση η οποία, τόσο ως προς την μαζικότητά της και την ταξική σύνθεσή της όσο και ως προς τα ιδιαίτερα πολιτικά χαρακτηριστικά της, αποτελεί τομή στην πορεία ανάπτυξης του διεθνούς κινήματος κατά της παγκοσμιοποίησης, το οποίο εμφανίζεται μετά το Σιάτλ, αλλά και στη διαδικασία επαναστατικής ανασυνθεσης, τουλάχιστον σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Μια τεράστια διαδήλωση κατά της νεοφιλελεύθερης βαρβαρότητας που συμβολίζει η περιβόητη χάρτα των Δικαιωμάτων των Ευρωπαίων.

Στη διαδήλωση της 6ης Δεκεμβρίου συμμετείχαν με τις πλέον εκκρατικές εκτιμήσεις, περίπου 80.000 άτομα. Απ' αυτά οι 60.000 περίπου ήταν Γάλλοι, υπήρχαν αρκετές χιλιάδες Ισπανοί, 2.000-3.000 Άγγλοι, περίπου 1.000 Ιταλοί -2.000 χιλιάδες Ιταλοί δεν μπόρεσαν να περάσουν το γαλλο-ιταλικό σύνορο- και από μερικές εκατοντάδες από όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, από την οποία συμμετείχαν περίπου 250 άτομα (140 συνδικαλιστές από τις παρατάξεις ΓΣΕΕ, καθώς και 100 περίπου άτομα από διάφορες τάσεις της Αριστεράς και του αντιεξουσιαστικού-αναρχικού χώρου).

Η πλειονότητα των συμμετεχόντων στη διαδήλωση, ήταν εργαζόμενοι, μέλη συνδικάτων και εργατικών οργανώσεων, με κορμό την γαλλική CGT (συνμοσπονδία που πρόσκειται στο ΚΚΓ), στα μπλοκ της οποίας ήταν τουλάχιστον 30.000 διαδηλωτές, αλλά και με μαζική παρουσία τόσο των Νέων Συνδικάτων (SUD) που πρωταγωνίστησαν στο Γαλλικό Δεκέμβριο του 1995 όσο και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του εκπαιδευτικού και των σιδηροδρομικών, που αποτελούν τους πλέον ριζοσπαστικούς κλάδους του γαλλικού εργατικού κινήματος της τελευταίας πενταετίας. Μεγάλη συμμετοχή εργαζομένων υπήρχε στο μπλοκ των Ισπανικών Εργατικών Επιτροπών (πρόκειται στο ΚΚΙ, αλλά με ισχυρή παρουσία αριστεριστών), της αντιεξουσιαστικής Ισπανικής CGT και των Ιταλικών COM-PPS. Το μπλοκ των "κοινωνικών κινήσεων" στη διαδήλωση είχε τουλάχιστον 15.000 άτομα με χαρακτηριστικότερες και δυναμικότερες παρουσίες τις οργανώσεις των Γαλλών ανέργων και αστεγών και τη διεθνή οργάνωση ATTACK.

Το κύριο μήνυμα της διαδήλωσης ήταν η ριζική αντίθεση στην Ευρώπη της ανεργίας, της επισφαλείας απασχόλησης και του κοινωνικού αποκλεισμού, αλλά και -το κυριότερο- η καταγγελία εκ μέρους της πλειονότητας των διαδηλωτών του "προνοιακού εξευραϊσμού" της νεοφιλελεύθερης βαρβαρότητας που συμβολίζει η περιβόητη Χάρτα των Δικαιωμάτων των Ευρωπαίων Πολιτών.

Μια πολύωρη σύγκρουση στο δρόμο του Σιάτλ και της Πράγας

Στις 7 Δεκεμβρίου, ημέρα έναρξης της διάσκεψης των Ευρωπαίων ηγετών, 5.000 περίπου άτομα συγκεντρώθηκαν από τις 7 έως τις 11 το πρωί με τα γαλλικά CRS, προσπαθώντας να φτάσουν στο συνεδριακό κέντρο ACOPOLES, που γινόταν η διάσκεψη. Με κορμό τη γαλλική LCR (κίνηματικοί τροτσκιστές) το αγγλικό SWP (εργατιστές λεβινιστές) και την ισπανική CGT (ελευθεριακοί κομμουνιστές και αντεξουσιαστές) πραγματοποιήθηκε μια πολύωρη μετωπική σύγκρουση με τις δυνάμεις καταστολής, με αρκετούς τραυματίες

εκατέρωθεν, χιλιάδες δακρυχόνα, δεκάδες σπασμένες βιτρίνες, δυο κατεστραμμένα πυροσβεστικά οχήματα και 46 συλληφθέντες, οι οποίοι αφέθηκαν ελεύθεροι την επόμενη μέρα εκτός από δύο βασικούς, οι οποίοι θα εκτίσουν ποινή ενός μήνα για "βία κατά της αστυνομίας".

Τελικά νομίζω ότι η Νίκαια συμπύκνωσε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις δύο βασικές τάσεις της ταξικής πάλης της εποχής μας: τον κοινωνικό αγώνα σε κάθε χώρα ξεχωριστά με το διεθνιστικό συντονισμό. Και μαζί τους εργαζόμενους που αντιστέκονται στη νεοφιλελεύθερη βαρβαρότητα με το πολύμορφο ριζοσπαστικό νεανικό δυναμικό που ασφυκτιά από την καπιταλιστική κυριαρχία.

Νίκος Γιαννόπουλος

Ο άνθρωπος ανέκαθεν είχε μια τά-

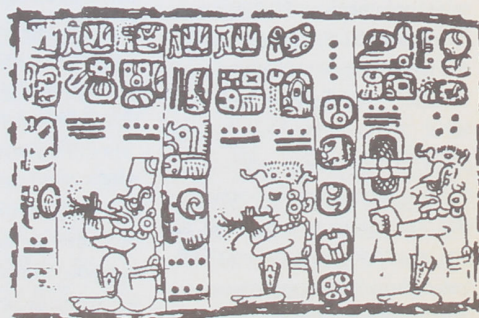
ση να βρίσκει στη φύση και να κατανα-
λώνει **ΟΥΣΙΕΣ** πέρα απ' τη διατροφή του,
για λόγους υγείας ή ευφορίας.

Από όταν αυτές οι ουσίες αντικαταστά-
θηκαν από τα προϊόντα της **φαρμα-
κοβιομηχανίας**, ένα παιχνίδι εξου-
σίας και κεφαλαίου δημιούργησε συνθή-
κες υπερσυγκέντρωσης χρήματος καθώς
και ένα σύγχρονο μοντέλο ελέγχου σε αν-
θρώπους, κοινωνίες, οικονομίες, πολέμους,
στον κόσμο της ηθικής τάξης. Η ταύτιση κά-
ποιας ουσίας με το απευκταίο, το εχρήτημα,
το κακό, το διαφορετικό έγινε για πρώτη
φορά στις **ΗΠΑ**, σε μια εποχή όπου η νε-
οκατοικημένη απ' τους αποίκους ήπειρος
έχιζε τους «υποδοχείς» της σύγχρονης
γύχωσης που λέχεται «ανάπτυξη».

Ο παραλογισμός τέθηκε στην υπηρεσία
του ελέγχου των κυρίαρχων σ' όλη τα επί-
πεδα. Από τότε και για σχεδόν έναν αιώ-
να, η κοινωνία υποφέρει από τις επιπτώ-
σεις της **απαχόρευσης των ου-
σιών**.

Υποφέρει ζώντας συνεχώς υπό ηθική
σύγχυση. Υποφέρει οικονομικά αφού τα
ποσά που συγκεντρώνει το παράνομο εμπό-
ριο είναι μυδικά.

Υποφέρει απ' τη δημιουργία εξα-
θλιωμένων κι εξοστρακισμένων θυμάτων που
αποτελούν πλέον κοινωνικό στρώμα. Από
την ποτοαπαχόρευση μέχρι σήμερα ο **ΚΑ-
θημερινός θάνατος** των εκατομμυ-
ρίων παράνομων χρηστών δημιουργεί αν-
θρώπινα ράκη, η χρήση δε φυσικών πα-
τροπαράδοτων ουσιών δημιουργεί έναν
παράλογο, ανούσιο και εντελώς περιττό
γυχαναγκασμό (υπό συνθήκες παρανο-
μίας).

Από χειρόγραφο των Μάγια πριν να φθάσουν οι Ευρω-
παίοι. Αναμφισβήτη, η πιο παλιά παράσταση καπνιστού με
πίπα

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

**Ένα ζήτημα που έχει κουράσει, σε μια πόλη
που γύνει κάστανα, ενώ κάποιοι κρυώνουν**

Γι' αυτό που λέμε "ναρκωτικά" έχουν ειπωθεί τόσα πορ-
λά πράγματα που θα ήταν ίσως περιττό να παραθέσουμε
πίνακες τοξικότητας των ουσιών, πίνακες εξάρτησης, επι-
κινδυνότητας κήτη. Για τα ναρκωτικά έχουν ειπωθεί σχεδόν
όλα. Αυτοί που δεν καταλαβαίνουν απλώς δεν θέλουν να
καταλάβουν. Καλύτερα λοιπόν να παραθέσουμε εκείνα τα
στοιχεία που τοποθετούν το ζήτημα στο πραγματικό του
επίπεδο. Με απλά παραδείγματα που ζούμε καθημερινά χρο-
νιά τώρα σε μια μικρή κοινωνία και με μια τοποθέτηση,
που δεν είναι παρά η έκφραση όσων έχουν ειπωθεί μέχρι
τώρα από ανθρώπους που έχουν ασχοληθεί σοβαρά με
το ζήτημα, από θύματα-χρήστες και τις οικογενείες τους.

Το 1995 στο Αιχρίνιο υπήρχαν 60-80 παράνομοι χρή-
στες ηρωίνης, αριθμός αρκετά μικρός για μια αστική περι-
φέρεια εκατό χιλιάδων κατοίκων. Σήμερα, το 2000 οι χρή-
στες είναι χύρω στους τριακόσιους. Παρ' όλο το μέγεθος του
ο αριθμός αυτός παραμένει ακόμη μικρός μέσα στο σύ-
νορο του πληθυσμού. Αν σκεφτεί κανείς ότι οι άρλητοι τοξι-
κοεξαρτημένοι, οι αλκοολικοί είναι κάποιες χιλιάδες, οι
φαρμακοεξαρτημένοι κάποιες δεκάδες χιλιάδες (πολλοί
απ' τους τελευταίους είναι εξαρτημένοι από ουσίες πιο επι-
κινδυνες απ' την ηρωίνη), θα αναρωτηθεί γιατί αυτός ο μι-
κρός αριθμός χρηστών προκαλεί τόσο μεγάλο κοινωνικό πρό-
βλημα! Ένα μέρος αυτού του "κοινωνικού προβλήμα-
τος" είναι σαματάς. Ο σαματάς που κάνει το εξαθλιω-
μένο πρεζόνι μόνο και μόνο με την εμφάνισή του. Ο
σαματάς που προκαλούν οι θάνατοι. Ο σαματάς που
προκαλούν οι κάθε λογής σταυροφορίες σωτηρίας. Ο
σαματάς που προκαλούν οι θεραπευτικές (sic!) κοινότητες
που σ' όποιο λογικό άνθρωπο ασχοληθεί με το ζήτημα
μόνο χέλια φέρνουν. Αυτό είναι το ένα μέρος. Το άλλο
είναι τα εξής λόγια: ένας ανελέητος ρατσισμός απέναντι
στους χρήστες ηρωίνης που έτσι κι αλλιώς τους οδηγεί
εξ αρχής στο περιδώριο. Σ' αυτό το περιδώριο λοιπόν κα-
τά έναν ευκόλως αντιληπτό τρόπο δεσπόζουν, οι έμποροι
της παράνομης ουσίας και η αστυνομία ως δίκτυος της
χρήσης και της εμπορίας. Αυτοί οι τριακόσιοι χρήστες ηρω-
ίνης στο Αιχρίνιο αποφέρουν στους εμπόρους από πέντε

έως δέκα εκατομμύρια ημερησίως. Δικαιοδοχούν την ύπαρ-
ξη τμήματος διώξης στην αστυνομία Αιχρινίου που κοστι-
ζει στον φορολογούμενο πολίτη πεντακόσιες χιλιάδες έως
ένα εκατομμύριο ημερησίως. Έυκολα σκεφτείται ο οποιοσ-
δήποτε, ότι τμήμα του τζίρου των εμπορών πάει σε αν-
θρώπους της αστυνομίας, όπως αποδειχθέντα συμβαίνει
σ' όλη τα "τμήματα του εχρήτηματος": τζόγος, πορνεία κήτη.
Ένας δεύτερος χύρος αφαίμαξης, των οικογενειών πλέον
των χρηστών, αφορά τα κέντρα αποτοξίνωσης, τους γυα-
τρούς, τους δικηγόρους, τα έξοδα των δικών και σε πορ-
λές περιπτώσεις τη φυλάκη. Σ' όλη αυτά αν προστεθούν
τα τεράστια ποσά που το κράτος σπαταλά για τη συντή-
ρηση του δικαστικού-σωφρονιστικού κύκλου συμπληρώ-
νεται το πάζι του παραλόγου (εννοείται ότι μιλάμε μόνο
για την ηρωίνη, απλώς ως τη συνήθως επίμαχη ουσία).

Είναι πασιφανές λοιπόν ότι ένα "θέμα", αυτό των "ναρ-
κωτικών", συντηρείται έντεχνα γιατί έτσι έντεχνα μόνο μπο-
ρεί να συντηρηθεί αυτός ο οικονομικός κύκλος.

BAYER
PHARMACEUTICAL PRODUCTS.

We are now sending to Physicians through-
out the United States literature and sam-
ples of

ASPIRIN

The substitute for the Salicylates, agree-
able of taste, free from unpleasant after-
effects.

HEROIN

The Sedative for Coughs,
HEROIN HYDROCHLORIDE
Its water-soluble salt.
You will have call for them. Order
a supply from your jobber.

Write for literature to
FARBENFABRIKEN OF ELBERFELD CO.
40 Stone Street, New York,
Selling Agents.

«...οι πιο παλιές αναμνήσεις μου είναι χρωματισμένες από ένα φόβο για τους εφιάλτες. Φοβόμουν να μένω μόνος, φοβόμουν το σκοτάδι και φοβόμουν να πάω για ύπνο εξαιτίας των ονείρων όπου ένας υπερφυσικός φόβος έμοιζε πάντα έτοιμος να λάβει συγκεκριμένο σχήμα. Φοβόμουν πως κάποια μέρα το όνειρο θα ήταν παρόν ακόμη κι όταν θα ξύπναχα. Και φέρνω στη μνήμη μου τη στιγμή που άκουχα μια υπηρέτρια να κάνει κουθέντα για το όπιο και να λέει πως το κάπνισμα του οποίου φέρνει χηλικά όνειρα και έλεχα: "θα καπνίσω όπιο όταν μεγαλώσω".»

Ουίλιαμ Μπάροουζ - Ήληκη

Το κράτος χωνίζει φυσικά όλα αυτά σημείο προς σημείο. Συντηρεί το ζήτημα για λόγους καθαρά κοινωνικού ελέγχου, τους ίδιους δηλαδή λόγους που το χέννησαν. Οχι φυσικά για να ελέγξει τα τριακόσια πρεζόνια στο Αχρίνιο ή τα εκατομμύρια του υπόλοιπου κόσμου, αλλά την υπόλοιπη κοινωνία, συντηρώντας μια εστία παραγωγής γευσιαισθήσεων σε "χρώματα" απειλής, κινδύνου και καταστροφής που ελπιόευε παντού. Άλλος ένας λόγος για να απομονωθεί ο άνθρωπος. Άλλο ένα πετρώδι στον παραλόγισμό των θεωρήσεων. Άλλο ένα σημείο αποπροσανατολισμού.

Ας διαλύσουμε τις θεωρήσεις τώσαν δεκαετιών κι ας αποδεχούμε ότι η παρνομία της χρήσης των ουσιών είναι αυτή που δημιουργεί το πρόβλημα. Ακόμα κι αν υποθέσουμε ότι η αποποινικοποίηση της χρήσης θα αυξήσει κάποιους αριθμούς, και πάλι υπό συνθήκες νομιμότητας και ιατρικού ελέγχου των τοξικοεξαρτημένων τα "ναρκωτικά" δεν θα είναι πλέον "κοινωνικό πρόβλημα". Όταν οι άνθρωποι αφεθούν ελεύθεροι, χωνίζουν ή θα χωνίσουν τις ουσίες που χρειάζονται ή επιθυμούν από μόνο τους.

Δεν είναι τυχαίο που ακόμη και σ' αυτές τις συνθήκες παρνομίας στην Ελλάδα, η φούντα έχει πάρει περίοπτη θέση στα ποτά-ουσίες που χρησιμοποιεί ο Έλληνας χενικώς ή έστω ένα μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού, αφού η χρή-

ση της είναι πολλαπλή. Ο αλκοολικός τη χρησιμοποιεί για να ελαττώσει ή να κόψει το αλκοόλ. Ο πρεζάκιος το αναλόχο. Ο καθημερινός άνθρωπος χρησιμοποιεί τη φούντα στη διασκέδαση, για χαλάρωση, για πνευματική αναζήτηση, για τόνωση, ως συνοδευτικό στην εργασία ή στις διακοπές, όπως ο καθένας την προτιμά και στη συχνότητα που το θέλει και αφού δεν προκαλεί εξάρτηση, και καθόλου. Η αποδοχή της φούντας από μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού οδήγησε στη χαλάρωση της νομοθεσίας και σταδιακά τελικά θα αποποινικοποιηθεί.

Παρ' όλο που η πρωινή έχει έναν ισχυρό παράγοντα πολλαπλασιασμού των χρηστών, την τρομερή εξάρτηση και τη συνεχή ανίχνευση χρηστών για την εξοικονόμηση της δόσης αλλά και την πανεύκολη προμήθειά της σε συνδυασμό με τις οσόνες και πιο φθηνές τιμές, δεν φαίνεται να την προτιμάνε μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού. Ούτε η χρήση της κοκαΐνης αυξάνεται με μεγάλο ρυθμό. Μόνο τα μμητικά του LSD έχουν μια αύξηση κι αυτή στα μεγάλα αστικά κέντρα. Άλλωστε είναι μια δοκιμασμένη παράδοση ο συνδυασμός μουσικών και πολιτιστικών ρευμάτων με παρόμοιες ουσίες.

Με λίγα λόγια, είναι παράλογο να μην μπορεί ο άνθρωπος να χρησιμοποιεί την ουσία που αυτός θέλει ελεύθερα.

Δεν έχουμε πρόθεση να αναπτύξουμε κάποια "πολιτική πρόταση" για το ζήτημα, αφού ήδη, σε παγκόσμιο επίπεδο κινείται προς την κατεύθυνση που το θέτουμε από αιτίες "ειδικούς". **Απλώς πρέπει να σημειώσουμε ότι η υπο-**

Αν η εκτίμηση για τη χρήση ναρκωτικών χίνει με βάση την «εμπειρία», θα είναι αναγκαία η ανάληψη της κάθε περίπτωσης χωριστά ώστε να εξακριβωθεί η σχέση του ατόμου με το ναρκωτικό και εκεί όπου διαφαίνεται η ανάγκη «εμπλουτισμού της εμπειρίας», η απάντηση δε θα είναι η ψυχιατρική θεραπεία, ούτε εργασία, ούτε αναστήλωση των αξιών της οικογένειας, αλλά η πρόταση για διαφορετικά υπαρξιακά και κοινωνικά πρότυπα: μια απάντηση που προοπτικά καθιστά περιττή την καταφυγή στη χημική μεσοβάθση των ναρκωτικών

GIANCARLO ARNAO

δση των "ναρκωτικών" υπήρξε μια φάρσα του περασμένου αιώνα. Πειτούργησε τόσο εχρήματικά, και λειτούργει ακόμα, που αποτελεί κοινωνικό και πολιτικό σκάνδαλο η συνέχιση της παρνομίας της χρήσης.

Εμείς ανοίξαμε το θέμα σ' αυτό το τεύχος και το κλείνουμε για την ώρα με μια πρακτική πρόταση, γιατί στη μικρή κοινωνία αυτής της πόλης τίθεται καθημερινά σε σημείο που η εθελοτυφλία κι η υποκρισία κουράζει:

Το Αχρίνιο είναι ιδανική πόλη για να πειραματιστεί ένα ιατρικό κέντρο που θα κουράρει τους τοξικομανείς χορηγώντας τους (υπό συνθήκες πλήρους ανωνυμίας) την απαιτούμενη δόση τους ή βοηθώντας τους στα "off" και το κόψιμο. Αν το ίδιο κέντρο θα έπρεπε να ασχολείται με τους αλκοολικούς και τους φαρμακοεξαρτημένους προχματικά θα χρειαζόταν εκαταστάσεις για τον μισό και πλέον πληθυσμό. Οι παρνομοί πρωινομανείς όμως είναι λίγχοι και το πρόβλημα μπορεί άμεσα να λυθεί.

Υ.Γ.: Τώρα που οι πεζοδρομήσεις στο Αχρίνιο τελειώνουν ας σκεφτούν την πρόταση κάποιοι τεχνολογότες των διοικήσεων. Το δέλεαρ δεν είναι λίγο! Οι επιδοτήσεις της Ε.Ε. για τέτοια ζητήματα είναι πολύ πιο μεγάλες απ' ότi για τσάπες και κομπρεσέρ. Χώρια τις θέσεις εργασίας, χώρια τη διαφήμιση της περιοχής. Έτσι. Επειδή μόνο το κέρδος κινεί τα πράγματα!

«Που πās κύριε;

« Δεν ξέρω » απάντησε. « Αρκεί να είναι μακριά από δώ, μακριά από δώ, πάντοτε μακριά από δώ, μόνο έτσι μπορώ να φτάσω στον προορισμό μου »

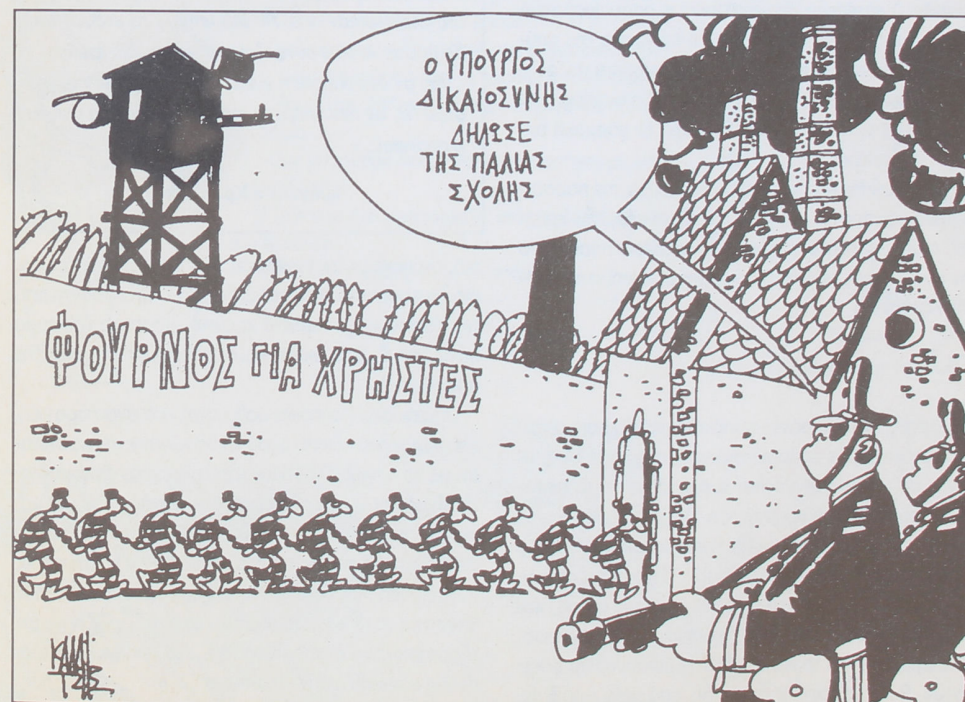
« Ξέρεις λοιπόν ποίος είναι ο προορισμός σου » παρατήρησε.

Μακριά από δώ να ο προορισμός μου απάντησε.

« Δεν έχεις προμήθειες μαζί σου » είπε

« Δεν έχω ανάγκη » απάντησε. « Το ταξίδι είναι τόσο μακρύ και θα πεθαίνω απ' την πείνα αν δεν θρώ κάτι στο δρόμο. καμιά προμήθεια δεν μπορεί να με σώσει. Ευτυχώς είναι ένα ταξίδι επιτήρητικό, σ' αλήθεια ».

ΚΑΦΚΑ, Η αναχώρηση

Ναρκωτικά

κατοχραφή εμπειρίας

Μια απλή κατοχραφή της εμπειρίας θεραπευτικής διαδικασίας με φούντα (*cannabis indica*) ενός ασθματικού

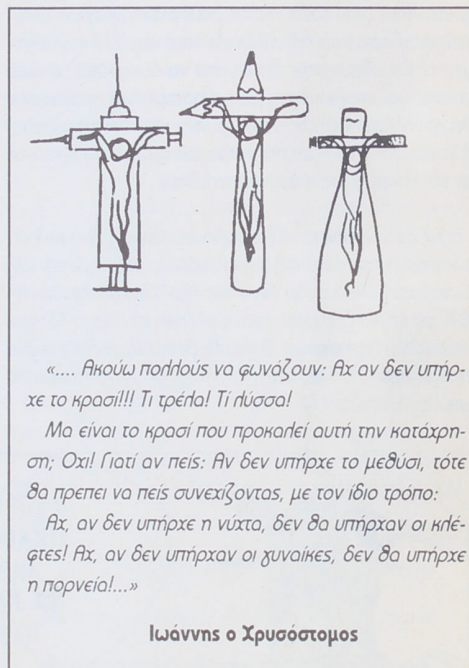
Όλοι οι έχοντες το πρόβλημα του άσθματος γνωρίζουν ότι στην περίπτωση κρίσης (μικρής ή μεχαής) πρέπει να έχουν μαζί τους ένα βροχοδιασταλτικό. Επίσης γνωρίζουν όλοι καλά ότι η χρήση των βροχοδιασταλτικών των φαρμακοβιομηχανιών δημιουργούν πλήρη εξάρτηση (σε σημείο που ο χρήστης τους δεν μπορεί να «ζήσει» χωρίς αυτά) και παράλληλα μετά από χρόνια χρήση μια ένταση του προβλήματος που υποτίθεται καταπολεμούν. Έτσι λοιπόν άρχισα να γάχνω τι μπορεί να υπάρχει στη φύση που να βοηθά τον ασθματικό.

Ρωτώντας παλιότερους και διαβαζοντας βρήκα πραγματικά αρκετά πράγματα αφευγήματα με κουκούλια παπαρούνας, τσιγάρα ντάτουρας και πάρα πολλές άλλες φυσικές συνταγές. Από όλα αυτά (από όσα μπόρεσα να δοκιμάσω) κατέληξα στο πιο αμέσως αποτελεσματικό και πραγματικά ανακουφιστικό. Το κάπνισμα της φούντας. Από την στιγμή που κάποιος χρησιμοποιεί την φούντα σε κρίση άσθματος αηδάζει εντελώς η αντίληψή του απέναντι σε αυτή την ουσία. Είναι πιο το φάρμακό του τίποτα παραπέρα.

Ένας χασικλής θα ζήτησε την μαστούρα της ποσότητας φούντας που θα καπνίσει ο ασθματικός στην κρίση του, ενώ στον δεύτερο δεν θα προκαλέσει παρά μόνο την ανακούφιση από το βροχοσπασμό από την αφόρητη δύσπνοια.

Πως την χρησιμοποιώ

Φροντίζω να έχω πάντα ποσότητα μισού γραμμαρίου περίπου καθαρής καλοσυντηρημένης φούντας στριμμένης σε τσιγάρο (εννοείται χωρίς καπνό) ή το πιπάκι καθαρισμένο έτοιμο προς χρήση. Πόσω της παρανομίας της ουσίας αναγκάζομαι να το χρησιμοποιώ μόνο σε οικείο χώρο ερχοσίας ή στο σπίτι μου. Όταν με πιάσει κρίση (συνήθως βράδυ ή τις πρωινές ώρες του ύπνου) καπνίζω φούντα. Συνήθως πριν καπνίσω την μισή ποσότητα αρχίζει ένας τρομερός βήχας με συνοδεία φλέγων. Αυτό μπορεί να διαρκέσει από μισό έως 3 λε-

«... Ακούω ποητούς να φωνάζουν: Αχ αν δεν υπήρχε το κρασί!!! Τι τρέλα! Τι λύσσα!

Μα είναι το κρασί που προκαλεί αυτή την κατάχρηση; Όχι! Γιατί αν πείς: Αν δεν υπήρχε το μεθύσι, τότε θα πρέπει να πείς συνεχίζοντας, με τον ίδιο τρόπο:

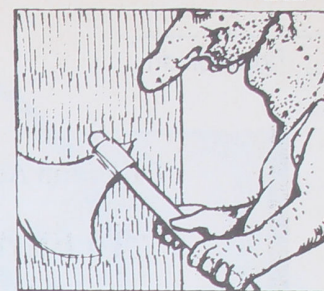
Αχ, αν δεν υπήρχε η νύχτα, δεν θα υπήρχαν οι κλέφτες! Αχ, αν δεν υπήρχαν οι γυναίκες, δεν θα υπήρχε η πορνεία!...»

Ιωάννης ο Χρυσόστομος

πτά, ανάλογο με την περίπτωση. Ακολουθεί μια χαλάρωση, μια ζεστασιά στο στήθος και φυσικά η ανακούφιση από την δύσπνοια για αρκετό χρονικό διάστημα (σίγουρα πάνω από 8 ώρες, ακόμα και σε περίπτωση έξαρσης της φλεγμονής).

Οι καπνιστές (τομπάκο) ασθματικοί, που είναι πάρα πολλοί, υποφέρουν διπλά αφού επιδεινώνουν την κατάσταση με το τσιγάρο. Πολλοί χρησιμοποιούν βροχοδιασταλτικά και ταυτόχρονα καπνίζουν στήνοντας μια μάχη των πνευμόνων με τις ουσίες. Ο ασθματικός καπνιστής που θα χρησιμοποιήσει φούντα στην κρίση του είναι σίγουρο πως θα κόψει το τσιγάρο. Αποκτά πιο καλή σχέση με τα πνευμόνια του. Δεν τα βομβαρδίζει με την εξαρτησιογόνο χημεία. Τα νιώδει... του μιλάνε όταν τους πετάει κάνναβη στην κρίση τους ...

Π. Μπ

Δεν μπορούμε πλέον να κυκλοφορήσουμε στους δρόμους μιας πόλης

Οι Αθηναίοι βρίσκονται σε κάθε σκοτεινή γωνιά. Καιροφυλατούν για να σου αρπάξουν ότι βρουν απειλώντας την ζωή σου ακόμα και για ένα ευτελές ποσόν. Προσβάλλουν με την εμφανισή τους και την πιο στοιχειώδη αισθητική. Τα πρέζονια ταιριάζουν πιο πολύ στην μεχαή μας πόλη. Είναι ήλιουρια οι Αθηναίοι και θαρβατισμένοι. Γαμάνε τις γυναίκες μας με κίνδυνο να αφήσουν το βρωμερό σπόρο τους στην αιώνια φυλή μας. Σκοτώνουν με ηλεκτρικά πριόνια, με μαχαίρια, με πιρούνια, με πέτρες με ότι βρουν. Ούτε ένας Έλληνας δεν μπορεί πλέον να δουλέψει σε χωράφι. Σε περιμένουν συμμορίες αθλατών, στη στροφή πριν το χωράφι, αν θελήσεις να δουλέψεις. Μένουν αυτοί με τις γυναίκες στα χωράφια.

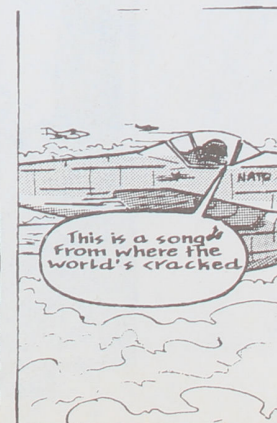
Δεν μπορούμε πλέον να κυκλοφορήσουμε ούτε στις εξοχές.

Η ζωή μας έχει κατακλυσθεί απ' την επιθετική βία των Αθλατών.

Το ΝΑΤΟ έχει υποχρέωση να επέμβει!

«OPEN» — «CLOSED»

Γκούσταβ Λαντάουερ

Το μήνυμα του "Τιτανικού,"

Επιλεγμένα
δοκίμια

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
τροπή

Το έντυπο αυτό είναι μια συλλογική προσπάθεια κάποιων ατόμων του αυτοδιαχειριζόμενου στεκιού Αγρινίου. Ο "Παροΐκσμός" αποτελεί μια μορφή εναντίωσης στο έντυπο κατεστημένο, στον προκαθορισμένο τρόπο ζωής, στη μαζική κουλτούρα, στην καθημερινή "κοινωνική ευθανασία" και στην πρόοδο επί πτωμάτων. Ο "Παροΐκσμός" είναι χωρίς αντίτιμο, δεν εκδίδεται περιοδικά και προορίζεται να μοιραστεί σε όλες τις εκδηλώσεις του στεκιού, αλλά και σε όλους τους αυτοοργανωμένους χώρους της Ελλάδας.

fm
88,2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
"ΚΟΚΚΙΝΟΣΚΟΥΦΙΤΣΑ" ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

